

Güvenin Köprüsü Şamurç

2023

Ziyaretler / Patrik Bartholomeos'un
Ziyareti

Kültür / Lizbon Dünya Gençlik
Günü

İmtiyaz Sahibi
ve Sorumlu Müdür

Rehan Nazan Sarıbay

Yayın Kurulu

Ayda Baloğlu
Karekin Barsamyan
Tatyana Çubukkeryan Çeliktıp
Mari Jaklin Koçyan
Mikael Uçar
Vartan Kirakos

Ermenice'ye Çeviri

Ani Baronyan
Vera Çıkınoğlu
Tamar Mangasar

Grafik Tasarım

Çiğdem Gabriella Bakırcı

İletişim Sorumlusu

Talin Ergüneş Gazer

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

- 02-04** Զգայացունց Հոլովոյթներու Մէջէն
- 08-10** Նաւակատիք Մարտինի Ս. Յովսէփ Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ.
Օծում եւ Պաշտամունքի Վերաբացում
- 15-16** «Ոսկեբերան»ի Մէջ Եկեղեցիներու
Միութեան Համար Աղօթքի Երեկոյ
- 26-29** Մեծ Երկրաշարժէն Ետք
- 35** Այցելութիւն՝ Աղքատներու «փոքր
Քոյրեր»ու Պոմոնթիի Հանգստեան Տան
- 37-38** Վերաբացում Մխիթարեան
Սանուց Միութեան Յարկին
- 46** Բարթողիմէոս Ա. Տիեզերական
Պատրիարքի Այցելութիւնը
- 48** Անատոլեան Սուրբերէն
Սուրբ Վլաս Հայրապետ
- 52-54** 2023-էն Յիշատակելի Պահեր

գամուր

Түрkiye Ермені Katolik
Cemaat ve Etkinlikler Bülteni

2023 Aralık
December
Դեկտեմբեր (5)

İçindekiler

- 05** Çarpıcı Olayların İçinden
- 06-07** Mardin Surp Hovsep Ermeni Katolik
Kilisesi Kutsama Ve Açılış Töreni
- 11-14** Kiliselerarası Birlik Duası Haftası Kapanışı
Münasebetiyle, Ermeni Katolik Cemaati
Ruhani Reisi Başepiskopos Levon Zekıyan'ın Sözü
- 17-21** Mardin Surp Hovsep Kilisesi
- 22-23** Bomonti Okulunun Binasını Kazanma Süreci
- 24-25** Büyük Depremın Ardından
- 30-33** 2022 Aralıkta Vakıf Seçimleri
- 34** Fransız Fakirhanesine Ziyaret
- 36** Vakıflıköy Belgeseli
- 37** Pangaltı Lisesinden Yetişenler Derneği
- 39-42** 2023 Lizbon Dünya Gençlik Günü
- 43** Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın
Yemin Töreni
- 44** Surp Levon Kilisemizde Norveç
Ulusal Gençlik Korosu Ve Rezonans
Korolarının Olağanüstü Konseri
- 45-46** 6 Haziran 2023 Patrik Bartholomeos'un Ziyareti
- 47** Anadolu'nun Azizler Kümesinden: Aziz Vlas (Saint Blaise)
- 49-51** 2023'ten Önemli Anlar

ԶԳԱՅԱՑՈՒՆՑ ՀՈԼՈՎՈՅԹՆԵՐՈՒ ՄԷՋԷՆ

Պատմություններն ընթացքը երբեք չի դադարի զարմացնել, նոյնիսկ պատմություններն ամենահմուտ մասնագետը, պատմություններն ամենախորագին մեկնաբանը:

Արդեն 2022 թվականը ցնցեր էր խորապես բոլորս Ռուս-Ուկրաինական պատերազմին պայթույթով, որ թեև բոլորովին անակնկալ չէր, բայց անկասկած՝ իր յաջորդական զարգացումներով և արդեն երկար տևողությամբ, պետք է խոստովանիլ՝ թե ուժգնորեն զանցեց շրջող նախատեսութիւններու ծիրերը:

Նոյնպէս պատերազմին զուգահեռ երկրագունդի տարբեր լայնություններում վրայ տեղի ունեցող իրերայաջորդ երկրաշարժերը հոգեբանօրէն ընկճող, լրջօրէն անհանգստացնող, գործնականօրէն մտահոգող ահազանգի դողանշներ եղան:

Սակայն, սահմանելու համար այն ահատոր երկրաշարժը՝ որ բացառ արդեն աարտին հասնող այս տարին, շատերու գնահատանքով թերևս աննախընթաց՝ պատմական յիշողութեան ընթացիկ շերտերում համար, դժոխար է գտնել յարիր որակումներ: Նման դէպքերու առջև հրաբուխի պէս ժայթքող բառերն իսկ, ինչպէս զգայացունց, ահատոր, սահմեկեցուցիչ ու նմաններ, տկար, գրեթէ անզօր կը մնան համընկնողօրէն արտայայտելու համար աղէտին տարողութիւնը: Անձամբ այցելեցի աղէտին վայրերը: Անդրաշխարհային, անելի քան գերիրական տեսարաններու հետ դէմ դիմաց կը գտնուէինք: Իսկ եթէ խորհինք անասելի և անորակելի այն ողբերգութիւնը, որ աղէտին հոգետորը ներքնագոյն միջով կը կազմէ՝ զանցելով սրտակեղծք, մտածադկիչ բոլոր տեսարանները, կը բախինք մարդկային գոյի հարթակներուն վրայ՝ կենցաղային, ընկերային, հասարակական, տնտեսական՝ այնպիսի պատմազանցական եղելութեան մը, որ լեզուի

սահմաններուն մէջ միայն դանտէական դժոխքին մէջ կը գտնէ համեմատութեան եզրեր:

Կարծես չէր բաւեր այսքանը: Վրայ հասաւ Իսրայէլեան-Պաղեստինեան պատերազմը՝ որ կը ճզմէ ամէն հնարատոր երևակայութեան սահմաններն անգամ: Այս օրերու, պարզ բառերով, ցեղասպանութիւն մըն է որ տեղի կ'ունենայ աշխարհի աչքերուն առջև, ոչ միայն անհոգ և անտարբեր, այլ և ըստ երևոյթին համահաճ և բարեհաճ: Պատեազմ մը այնքան զարտուղի և իւրօրինակ՝ որ շատ մը տեսակէտներէ երկկողմանի ընդհարումէ մը անելի միակողմանի սպանդի մը յարացոյցները կը պարզէ:

Երկրաշարժ թէ պատերազմ կը զուգահիւսին ցոյց տալու, իր բովանդակ մերկութեամբ, մարդու անճարութիւնն ու անկարողութիւնը՝ բնական, ինչպէս և արհեստական աղէտին դիմաց: Սա մեծ տարբերութեամբ սակայն, որ բնական աղէտը կու գայ առանց հարցնելու, ինչպէս կ'ըսէ Տէրն մեր Յիսուա Նիկողեմոսին՝ Չես գիտեր ուրկէ կու գայ կամ ո՞ր կ'երթայ: Իսկ պատերազմը կու գայ, որովհետև մաղը կ'ուզէ զայն, իր ներսը թաքուն ամէնէն մռայլ ոյժերուն բոցափայլումով:

Որքան ալ աղետատոր ըլլայ անցնող տարուան համապատկերը, որու մասին լոկ աղօտ բնութագրում մը ուզեցի ընծայել, հասարակաց, միասնական խորհրդածութեան մը համար, քանի որ ամէնքս կրնանք ու պետք է դնենք բարութեան ,կաթիլ մի ի դուլէն աղէտի համատարած ովկիանին մէջ, այսու հանդերձ 2023 տարին մեզի յուշեց նաև բարութեան, զգաստութեան, իմաստութեան, մէկ խօսքով մարդկայնութեան մեծագոյն օրինակներէն մէկուն ներկայութիւնը մեր առօրեային, մեր պատմութեան մէջ, Հայ Եկեղեցւոյ փառապանծ Հայրերէն Ս. Ներսէս Շնորհալիի առ Տէր փոխման 850-ամեակին յիշատակութեամբ:

Ս. Ներսէս Շնորհալի իսկապէս անզուգական մեծովթին մըն է թէ համաքրիստոնէական, թէ համամարդկային առումով, որով կրնանք միայն հպարտանալ որպէս հայ, և որուն ուսուցումն ու օրինակը պէտք է որ նշենք ու ամրագրենք մեզի համար, անհատապէս՝ ինչպէս և հասարակապէս, իբրև կեանքի ուղեգիծ և վարքագիծ: Յիշատակեցինք Շնորհալին և խորացուցինք մեր ծանօթութիւնը իր մասին՝ նաև միջազգային տարողութեամբ մեծ գիտաժողովներով, որոնցմէ յիշեմ առ այժմ հետևեալները՝ Երևան Սատենադարան, Անթիլիաս, Ռիգա, Վենետիկ Ս. Ղազար, և հուսկ Հռոմ:

Պէյօղլու, Սաքըզաղած

9 Դեկտեմբեր 2023

«Կամորջ»ի յաջորդ թիւը պիտի յատկացուի Ս. Ներսէս Շնորհալիի մեծ յոբելեանին, որու յիշատակի տօնակատարութիւնները պիտի շարունակուին, ըստ ծրագրին, մինչև յառաջիկայ տարուան կէսերը: Կը մաղթենք ի սրտէ որ կարելի ըլլայ նաև այցելել իր Կաթողիկոսական նստավայրը՝ Հռոմկան, մեր երկրի սահմաններուն մէջ: Նշելի է մեծ գոհունակութեամբ և շնորհակալութեամբ որ կառավարական շրջանակներ արտայայտած են իրենց պատրաստակամութիւնը աջակցելու՝ որպէսզի կարելի ըլլայ տօնել ըստ արժանտյն մեծ Հայրապետին յիշատակը:

† Տ. Լևոն Արք. Զէքիեան

Վիճակաւոր Իսթանպուլի և Թուրքիոյ Կաթողիկէ Հայոց

ՊԼՏԻՆԻՔ-ԲՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՈՑ
ԱՏԼՁՊՈՒԼ

ERMENİ
PATRİKLİĞİ
İSTANBUL

ARMENIAN
PATRIARCHATE
ISTANBUL

4

طريقة استأجرى وسائله لا ومن **הַמְּסֻרָה הַיְּמִינִית** המסוראריה הארמנית באיסטנבול **הַמְּסֻרָה הַיְּמִינִית** המסוראריה הארמנית באיסטנבול

26 Մայիս 2023
13828

ԱՐՀԻԱՊԱՏԻԻ

Տ. ԼԵՒՈՆ Ս. ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԶԷՔԻԵԱՆ

ՎԻՃԱԿԱԲՈՐ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
ՍՏԱՆՊՈՒԼ

Արհիապատիւ եւ սիրեցեալ եղբայր ի Քրիստոս,

Ուրախութեամբ տեղեկացանք, թէ Մարտիկի Սուրբ Յովսէփի Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցին յետ բարեգարդման ու նորոգութեան աշխատանքներու կը վերաբացուի պաշտամունքի:

Այս եկեղեցւոյ անաղարտ պահպանումը, ամէն բանէ առաջ յայտնաբերուած յարգանքի զգացում մըն է, հանդէպ բոլոր անոնց, որոնք քար առ քար կերտեցին Աստուծոյ փառքին ընծայուած այս տաճարը: Ո՞վ գիտէ քանի քանի հաւատացեալներու քրտնաթոր աշխատանքի ու ծառայութեան արդիւնքը շաղախուած է այս տաճարի հիմերուն: Այսօր, անոնք իրենց երկնային կայքէն կ'ուրախանան եւ կ'աղօթեն իրենց ձեռակերտ քարեղէն տաճարին շունչ պարգեւել շարունակողներուն համար:

Այս տաճարը, նաեւ խօսուն վկայութիւնն է, թէ քաղաքի մէջ անցեալին ապրած են Հայ Կաթողիկէ համայնքի անդամներ, որոնց հոգեւոր եւ կրօնական կարիքներու դիմագրաւման համար իմաստութեամբ շարժեր եւ իրենց համար կերտեր են այս աղօթատեղին, ապաւինելով Սուրբ Կոյս Մարիամ Աստուածամօր, Սուրբ Յովսէփի եւ բոլոր սուրբերու բարեխօսութեան:

Մեր աղօթքն, է որ բարեգարդեալ եւ նորոգեալ այս հաւատքի վկայութեան կոթողը ընդմիշտ աղբիւրը ըլլալ մխիթարութեան բոլոր անոնց համար, որոնք իրենց հաւատաւոր նախնեաց օրինակով կուգան իրենց սիրտը բանալու մեր Երկնաւոր Արարչին, խնդրելով իր ողորմութիւնը:

Յանուն Պատրիարքական Աթոռոյ, Պատկ. Կրօնական Ժողովոյ, Հոգեւոր Դասուն եւ հաւատացեալ ժողովուրդին ի խորոց սրտէ կը շնորհաւորենք Ձեզ եւ կը խնդակցինք Ձեր եւ ըրոյ Հայ Կաթողիկէ համայնքի հոգեւոր ուրախութեան:

Մեր Տէրն ու Փրկիչը Յիսուս Քրիստոս, անսասան պահէ Իր եկեղեցին ու Իր փառքը երգող հաւատացեալ ժողովուրդը պահպանէ պարգեւէ խաղաղութեան մէջ: Ամէն:

Եղբայրական սիրով ի Քրիստոս,

* Churchill F.

ՍԱՀՄԿ Բ
ՊԱՏՐԻԱՐԷ ՀԱՅՈՑ ԹՈՒՐԲԻՈՅ

ÇARPICI OLAYLARIN İÇİNDEN

Tarihin akışı, genelde hayret ve şaşkınlık uyandıran bir süreçtir. Bu durum en bilgili tarihçiler ve tarihin en derin yorumcuları için dahi geçerlidir.

2022 yılında sükun edip hâlâ devam eden Rusya-Ukrayna savaşı, hiç beklenmedik bir vaka olmamasına rağmen hem öngörülerden ırak gelişimi, hem tahminlerin ötesine uzanan süresiyle hepimizi güçlü bir şekilde sarsmıştı.

Keza aynı yıl zarfında yerküremizin çeşitli enlemlerinde gerçekleşen şiddetli depremler, insanlığın haleti ruhiyesini bozmuş, oldukça derinlere inen bir huzursuzluk yaratmıştı.

Ne var ki, artık son günlerini yaşadığımız 2023'ün başında gerçekleşen ve uzmanlar dahil çokların kanısıyla belki emsali görülmemiş boyutlarda yurdumuzu sarsan depremin tesirinin tarif ve tanımı yoktur diyebiliriz. Benzeri durumlarda volkan lavları gibi fişkıran dehşet sözcükleri bile etkisiz kalmakta. Afet bölgesini şahsen dolaştım. Kıyamet öncüsü, gerçek ötesi manzaralardı gördüklerim... Fakat görünenlerin ötesinde insan ruhunu delen gerçeklikle hesaplaşmaya geçerse, dil düzeyinde ancak Dante'nin cehennem tasvirleri, afet bölgelerimizde gözlerimiz önüne serilen trajedinin bir benzerini sunabilir.

Sanki bu kadarı da yeterli değildi! Hemen hemen bir yüzyıldır süregelen İsrail-Filistin krizi inanılmaz bir vahşetle en sıcak dönemlerinden birini yaşamaya başladı; gayrı-insani tavırlar ve nefretin yarattığı dehşet doruğa ulaştı. Bu günlerde, açık sözlerle bir soykırım gerçekleşmekte, hatta Birleşmiş Milletler Anlaşmasının bu çok güçlü sözcüğü bile, hukuki tanımına göre trajedinin kökselliği karşısında zayıf kalmakta.

Deprem olsun, savaş olsun bütün benzeri durumlar gerek doğanın, gerek insanın yarattığı afet karşısında ademoğlunun zafiyet ve biçareliğini var gücüyle gözler önüne sermekteler. Ancak aralarındaki göz ardı edilemeyecek şu

temel farkla: Doğa afeti sormadan, haber vermeden gelir. Rabbimizin, İncili Şerif'te buyurdıkları gibi (bk. Yuhanna, 8,3): Nereden geldiğini, nereye gittiğini bilemezsin. Oysa harp; insanın isteğiyle, insanoğlunun iradesiyle, insanın bünyesinde yatan, insan varlığının en mahrem uçurumlarında gizlenen en soysuz, en karanlık güçlerin parlamasıyla patlar.

Geçirdiğimiz yılın tablosu her ne kadar feci de olsa – bunun ancak oldukça hafif kalan bir tasvirini denedik –, buna rağmen 2023 yılı bizlere aynı zamanda insanlık tarihinin iyilik, bilgelik, sağduyu ve fikri yaratıcılığın insanlık açısından en nadide örneklerinden birini sunan, Ermeni Kilisesinin en mümtaz simalarından Rumkaleli Aziz Nerses Şınorhali'nin ebediyete intikalinin 850'nci yıldönümünü anma fırsatı verdi. Nerses Şınorhali, hem Hristiyan aleminde, hem de tüm insanlık bağlamında kıyas kabul etmez büyükler arasında yer alır. Onun düşünce ve davranışları, öğreti ve hareketleri yalnız biz Ermeniler için değil, tüm insanlık için en üst seviyelerde ışıldayan bir model sunar. Memnuniyetle kaydedeyim ki, Şınorhali birçok ülkede uluslararası sempozyumlarla anıldı. Bunlar arasında, burada şunları özellikle hatırlamama müsaade edin: Yerevan Matenadaran'da, Lübnan Antelias'ta, Latvia Riga Üniversitesi'nde, Venedik Sen Lazar Akademisi'nde yapılan toplantılar. Ve nihayet, bilimsel kurgu açısından belki en kapsamlı yaklaşımı arz eden Roma Papalık Üniversitesinde 30 Kasım-1 Aralık tarihlerinde düzenlenen toplantıyı anımsayalım. Dergimizin gelecek sayısını Şınorhali'ye adayacağız, zira Şınorhali'yi anma etkinlikleri önümüzdeki yılın ortalarına kadar sürecek. Bu bağlamda Devlet yetkililerimizin, bu tür etkinliklere gösterdikleri ilgiyi de memnuniyetle kaydedeyim. Yürekten dileğimizdir ki, büyük Hazretin Gatoğigosluk makamı olmuş Rumkale'yi de topluca ziyaret edebilelim ve orada duamızı göklere yükseltelim.

MARDİN SURP HOVSEP ERMENİ KATOLİK KİLİSESİ KUTSAMA VE AÇILIŞ TÖRENİ

4 Haziran 2023 Pazar günü, Ermeni Katolik Cemaati Lideri; Kerabaydzar Levon Zekiyan riyasetinde, Mardin Surp Hovsep Ermeni Katolik Kilisesi kutsaması yapılarak, büyük bir açılış töreniyle yeniden ibadete açıldı. Yaklaşık iki yıldır kapsamlı tadilat çalışmaları dolayısıyla kapalı olan kilise, yapısal onarımlar, yalıtım, sağlamlaştırma ve aslına uygun biçimde yenilemelerden geçirildikten sonra kullanıma hazır hale geldi. İki yıl aradan sonra ilk kez duyulan, yenilenmiş çan kulesindeki çanın sesinden sonra başlayan, Başepiskopos Levon Zekiyan'ın riyaset ettiği bu özel ayine; Ekümenik Patrik Bartholomeos'un

temsilcisi Eepiskopos Paisios Kokkinaki, İzmir Latin Katolik Başepiskoposu Martin Kmetec, Mardin-Diyarbakır Suryaniler Metropoliti Saliba Özmen, Kırklar Kilisesi Papazı Gabriel Akyüz, Mardin Protestan Kilisesi Pastörü Ender Peker, Samatya Anarat Hıgutyun Kilisesi Başrahibi Abraham Fırat, Gisasargavak Jan Acemoğlu ve Tıbirler eşlik ettiler. Ayinde Koro şefi Arek Dolduryan'ın yönetiminde, Vosgeperan Korosu ilahileri seslendirdi. Geniş bir katılımı ile icra edilen ayin sonrasında, davetlilere ikramlar sunuldu ve Kilise'de gerçekleştirilen restorasyonlar dikkatle izlendi.

Yapımı Mimar Lole Giso tarafından gerçekleştirilen kilisenin antik Roma ve Bizans tapınaklarında görülen sütunlu yüksek ve özel tavanları, hem mimarının derin zekâsını, becerisini göstermekte hem de çok zengin bir akustik sağlamaktadır. Mimar Lole'nin kilisenin temeline, rutubeti engellemek için tonlarca tuz dökmüş olduğu bilinmektedir. 21 Sütundan oluşan görkemli yapı ilk görüşte insanı etkilemektedir.

Surp Hovsep Kilisesi, Birinci ve İkinci Dünya Savaşları'nda askeri mıntıka olarak kullanılmış, dönemin koşullarından olumsuz etkilenmiş, geçen yıllar içinde kilisenin içinde ve dışında çeşitli hasarlar oluşmuştur. Kilisede meydana gelen hasarlarla ilgili çeşitli tadilatlar yapılmıştır. 2004 ile 2006 yılları arasında kilise müstemilat binasının üst katında yer alan ve “divan” olarak adlandırılan eski toplantı salonu ile bağlı bulunduğu eyvan ve yan oda ile birlikte kilise avlusundaki eyvanların tavan ve duvarları da restore edilmiştir.

2006 - 2008 yılları arasında kilisenin iç terasında restorasyon yapılmış, kütüphane olarak düzenlenmiş ve bugün Zekiyan Kütüphanesi olarak adlandırılmıştır. Kilise avlusunda yer alan konut onarımdan geçirilmiş ve ruhanilerin konaklayacağı bir misafirhaneye dönüştürülmüştür. Bu mekanda ilk konaklayan Kerabaydzar Kevork Hazumyan olması hasebiyle, burası da Hazumyan Misafirhanesi olarak adlandırılmıştır.

2009 - 2010 yılları arasında kilise ve tüm yapılarının dam çevresi bir sıra taş ile çevrilmiş, bacalar ve kilise üst avlusundaki güney ve kuzey duvarları restore edilmiştir.

2010 - 2012 yılları arasında kilise avlusunda mevcut eski depo alanları restore edilerek bugünkü adıyla Gülyan Salonu olarak hizmete açılmıştır.

2013 -2014 yılları arasında yeni salon çatısı izole edilerek taş ile döşenmiştir. Kilise avlusunda yer alan su kuyusunun bakım ve onarımı ve elektrik ana hat tesisatının yenilenmesi yapılmıştır.

2015 yılında tüm çatı izolasyonu ve çan kulesi onarımı yapılmıştır.

2018 - 2019 yılları arasında çarşıda bulunan yeni vakıf ofisi onarım ve dekorasyonu tamamlanmıştır.

2020 - 2022 yılları arasında kilise iç ve dış cepheleri, zeminler ve sunakların bakım ve restorasyonu yapılmıştır.

2021 yılında kilisenin taşıyıcı kolon ve sütunları güçlendirilmiştir.

2023 yılında kilise içinde yer alan heykeller aslına uygun olarak Elena Asiye ve Timur Tanyer tarafından restore edilmiştir.

Yıllar süren bütün bu yenilenme çalışmalarının tamamlanması sonucunda, 4 Haziran Pazar sabahı, Başepiskopos Levon Zekiyan'ın riyasetinde yeniden açılış için özel kutsama ayini düzenlendi. Bu ayine; Mardin'de yaşayan Hristiyan vatandaşların yanı sıra, çevre illerden de gelen bölge halkının yoğun ilgi gösterdiği açılış ayinine Ermeni, Süryani ve Keldani Kiliselerinin vakıf yöneticileri de katıldılar.

Ayrıca, çeşitli devlet kurumları ve kuruluşlardan gelen kutlama mesajları, Surp Hovsep Ermeni Katolik Kilisesi Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Faruk Uğurgel tarafından okunarak, hem kilisenin onarımında emeği geçenlere hem de kutlama mesajı gönderen makamlara, teşekkür edildi.

Kutsama ve ayininin sonunda, Surp Hovsep Kilisesinde ve bölgede hizmet verirken 1915'de Martir olan ve Papa II. Jan Pol tarafından 2001 yılında “Mutlu” ilan edilen dönemin Eepiskoposu, İgnatios Maloyan, için de şükran duası okundu.

Bölge halkının büyük ilgi gösterdiği ayin sonrasında, Kerabaydzar Levon Zekiyan ile sohbet etme imkânı bulan cemaat üyeleri duydukları heyecanı ve coşkuyu paylaşıırken, tüm katılımcılara kilise salonunda kutlama yemeği ve çeşitli ikramlar sunuldu.

Hazırlayan: Elena Asiye Tanyer
Fotoğraf: Timur Tanyer

ՆԱԽԱԿԱՏԻՔ ՄԱՐՏԻՆԻ Ս. ՅՈՎՍԷՓ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ. ՕԾՈՒՄ ԵՒ ՊԱՇՏԱՍՈՒՆՔԻ ՎԵՐԱԲԱՅՈՒՄ

4 Յունիս 2023, Կիրակի Իսթանպուլի և Թուրքիոյ Հայ Կաթողիկէ Համայնքի Վիճակատր Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեանի հովանաւորութեամբ Մարտինի մէջ տեղի ունեցաւ Ս. Յովսէփի հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ նաասկատիքը, որ է՝ օծման և պաշտամունքի վերաբացման հանդիսատր արարողութիւնը: Այս գողտր աղօթատեղին, որ շուրջ երկու տարի է ի վեր հիմնանորոգութեան աշխատանքներու պատճառաւ փակ կը մնար, կառուցողական նորոգութեան, ամրակայման և իր բնօրինակին հաստատարիմ մնալու պայմանաւ վերականգնման աշխատանքներու ենթարկուելէ,

խոնաւութեան և նման արտաքին ժխտական ազդակներու դէմ պաշտպանողական միջոցներով օժտուելէ ետք՝ ուրախութեան և հպարտութեան առիթ բոլորին՝ բացաւ իր դռները, ստանալով իր կամարներուն ներքև հաստացեալ ժողովուրդը ընդունելու և իրեն դիմողներուն ծառայութիւն մատուցանելու պատրաստ վիճակ: Երկու տարուայ ընդհատամէ մը ետք առաջին հեղ լսեցաւ եկեղեցւոյ վերանորոգեալ զանգակատան կոչնակին ձայնը: Ս. Յովսէփ եկեղեցւոյ ղողանշներուն խորհրդատր միջնորդտին ներքև Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեանի հանդիսապետութեամբ սկիզբ առաւ հոգեպարար

արարողովմանը, որոնք իրենց մասնակցությամբ կը բերէին՝ յանուն Յունաց Տիեզերական Պատրիարք Բարթողիմէոսի՝ ներկայացուցիչ Գերշ. Տ. Փայխիոս Եպս. Քոքքինաքի, Թուրքիոյ Կաթողիկէ եկեղեցիներու Եպիսկոպոսաց Ժողովի նախագահ և Իզմիրի Լատին Կաթողիկէ եկեղեցւոյ Առաջնորդ Մոնսինիոր Արհի. Տ. Մարթին Արք. Քմէթեց, Մարտինի և Տիգրանակերտի Ասորի Ուղղափառ եկեղեցւոյ Մետրապոլիտ Արհի. Տ. Սալիպա Արք. Էօզմէն, Քրքլար եկեղեցւոյ Հոգևոր Հովիւ Արժ. Տ. Կապրիէլ Քէնյ. Աքեիւզ, Մարտինի Բողոքական եկեղեցւոյ Հովիւ Էնտեր Փեքեր, Սամաթիոյ Անարատ Յղովման եկեղեցւոյ Ժողովուրդապետ Գերշ. Հ. Աբրահամ Ծ. Վրդ. Ֆրաթեան, Բրշ. Ժան Կիսրկ. Աճէմօղլու և դպրաց դասու անդամներ: Արարողութեան երգեցողութիւնները կատարուեցան ղեկավարութեամբ Երզնաստաբլի վարիչ Արեգ Տղտուրեանի:

Մարտինի Ս. Յովսէփ եկեղեցին գործն է հայազգի ծարտարապետ Լուի Կիսոյի: Հնադարեան Հռովմէական և բիզանդական տաճարներուն բնորոշ, և սիւներու վրայ կանգնած բարձր և իւրայատուկ առաստաղները աղօթատեղիին կ'ապահովեն հարուստ հնչականութիւն և ուժեղ ձայնային համակարգ մը: Գիտենք թէ եկեղեցին խոնարսութեան դէմ պաշտպանելու համար ծարտարապետ Լուի շինութեան հիմքերուն թոներով աղ թափած է: Քսանըմէկ սիւներով օժտուած այս հոյակապ կառոյցը առաջին իսկ հայեացքով մարդա իր ազդեցութեան տակ կ'առնէ և դիտողին վրայ խոր ազդեցութիւն կը գործէ:

Ա. և Բ. աշխարհամարտերու օրերուն Ս. Յովսէփ եկեղեցին գործածուած է ռազմական նպատակներով, օգտագործուելով որպէս մարտական տարածք: Սակայն և այնպէս շրջանի պայմաններէն ազդուած է բացասաբար: Նաև տարիներու հոլովոյթին հետ եկեղեցւոյ ներքին և արտաքին մասերուն մէջ գոյացած են անբուժելի վնասներ: Այդ ժխտական ազդեցութիւններէն ձերբազատելու, անբուժելի վնասները վերացնելու նպատակաւ մերթ ընդ մերթ կատարուած են

վերանորոգման ու բարեզարդման աշխատանքներ:

2004-2006 թուականներու միջև եկեղեցւոյ կից շինութեան վերնայարկին մէջ տեղ գրաւած և «դիւան» անուանեալ հին ժողովասրահ և յարակից պատշգամբ, նաև կողքի սենեակը և եկեղեցւոյ շրջափակի պատշգամբներուն ձեղումներն ու պատերն ալ ենթարկուած են վերականգնման աշխատանքներու:

2006-2008 թուականներու միջև եկեղեցւոյ ներքին դարատափը վերականգնման աշխատանքի ենթարկուելէ ետք վերադաստորոհած է որպէս գրադարան և կոչուած՝ «Ջէքիեան գրադարան»: Եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ տեղ գրաւած բնակարանը վերանորոգուած և վերածուած է հոգևորականներու կեցութեան տրամադրուած հիւրանոցի մը: Նկատի ունենալով որ նախ Արհի. Տ. Գէորգ Արք. Խազումեան Գերապայծառն է որ իջևանած էր այդ շինութեան մէջ, հիւրանոցը անուանաւ կոչուած է Խազումեանի անունով:

2009-2010 թուականներու միջև եկեղեցւոյ և յարակից բոլոր կառոյցներուն տանիքները մէկ կարգ քարով շրջապատուած, ծխնելոյզները և եկեղեցւոյ վերի բակի հարապային ու հիւսիսային պատերը ենթարկուած են վերականգնման աշխատանքի:

2010-2012 թուականներու միջև եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ տեղ գրաւած հին պահեստանոցի տարածքը՝ յետ վերականգնման աշխատանքներու նոյնպէս բարեպաշտ ժողովուրդին օգտագործման յանձնուած է «Կիլեան դահլիճ» անուան ներքև:

2013-2014 թուականներու միջև նոր դահլիճի տանիքը ջուրի և այլ արտաքին ազդակներու դէմ պաշտպանութեան տակ առնուած և քարերով սալապատուած է: Նոյնպէս ամբողջացած են եկեղեցւոյ շրջափակի ջրհորի վերանորոգութեան ու բարեզարդման աշխատանքները, նաև նորոգուած է ելեկտրականութեան բանալի սարքատրամները:

2015ին ամբողջ տանիքը ջուրի և այլ արտաքին ազդակներու դեմ պաշտպանութեան տակ առնուած, նաև կատարուած է զանգակատան վերանորոգութիւնը:

2018-2019 թուականներու միջև աւարտին հասած է շուկայի մէջ վաքըֆի եկեղեցապատկան նոր գրասենեակի նորոգութիւնն ու ներքին յարդարումը:

2020-2022 թուականներու միջև տեղի ունեցած է եկեղեցւոյ ներքին ու արտաքին ճակատներու, եկեղեցւոյ յատակի և խորաններուն վերականգնումն ու բարեզարդումը:

2021ին ամրացման աշխատանքի ենթարկուած են եկեղեցւոյ սիւները, որոնք կը կրեն ամբողջ շինութիւնը:

2023ին եկեղեցւոյ բոլոր արձանները Էլէնա Ասիյէ-Թիմուր Թանէրի կողմէ ձեռքէ անցուած ու վերականգնուած են իրենց բնօրինակին պատշաճ ձևով:

Ահաասիկ տարիներու վրայ երկարած հիմնական այս վերանորոգութեան աշխատանքներու աւարտին է որ վերջապէս 4 Յունիս 2023, Կիրակի առաւօտ Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեանի նախագահութեամբ Մարտինի Ս. Յովսէփի եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ օծման և պաշտամունքի վերաբացման, նաւակատիքի յատուկ արարողութիւն: Մարտինի քրիստոնեայ համայնքի կողքին շրջակայ նահանգներէն ժամանած տեղացի ժողովուրդն ալ մեծ հետաքրքրութիւն ցուցաբերեց վերաբացման արարողութեան նկատմամբ: Պատմական այս արարողութեան իրենց մասնակցութիւնը բերին նաև Հայ, Ասորի և Քրիստոնէական եկեղեցիներու վաքըֆներու ղեկավարները:

Յընթացա արարողութեան Ս. Յովսէփի Հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ Թաղային Խորհուրդի Ատենապետ Ֆարուք Ուղուրկէլ ընթերցեց զանազան պետական կառոյցներէ և հաստատութիւններէ հասած շնորհատրական պատգամները: Այս առթիւ շնորհակալութեան խօսք ուղղուեցաւ բոլոր անոնց, որոնք իրենց ներդրումը բերած էին եկեղեցւոյ նորոգութեան ու բարեզարդման, նաև բոլոր այն պատկան մարմիններուն, որոնք իրենց շնորհատրական պատգամներով խնդակից դարձած էին ներկաներուն ցնծութեան:

Յետ օծման և պաշտամունքի վերաբացման արարողութեան կատարուեցաւ նաև գոհաբանական կարգ Ս. Յովսէփի Հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ և շրջակայքի մէջ իր պաշտօնավարութեան շրջանին նահատակուած, 1915ի Մեծ Եղեռնի զոհերէն Մարտինի Հայ Կաթողիկէ Համայնքի Առաջնորդ և 2001ին Յովհաննէս Պօղոս Բ. Պապի կողմէ երանելի հռչակուած շրջանի եպիսկոպոս Իգնատիոս Արք. Մալոյեանի յիշատակին:

Տեղացի ժողովուրդին մօտիկ հետաքրքրութեան արժանացած արարողութեան աւարտին համայնքի անդամները առիթն ունեցան Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեանի հետ անմիջական զրոյց ունենալու և Գերապայծառ Տիրոջ հետ բաժնելու իրենց յուզումն ու ոգևորութիւնը: Մինչ այդ բոլոր ներկաները պատուասիրուեցան եկեղեցւոյ դահլիճին մէջ սարքուած ընդունելութեամբ ու ծաշկերոյթով:

2021ին ամրացման աշխատանքի ենթարկուած են եկեղեցւոյ սիւները, որոնք կը կրեն ամբողջ շինութիւնը:

Գրութիւն՝ Էլէնա Ասիյէ Թանէր
Լուսանկարներ՝ Թիմուր Թանէր

KİLİSELERARASI BİRLİK DUASI HAFTASI

KAPANIŞI MÜNASEBETİYLE,

ERMENİ KATOLİK CEMAATİ RUHANİ REİSİ

BAŞEPİSKOPOS LEVON ZEKİYAN'IN SÖZÜ

Kadasetli Ekümenik Patrik Cenapları
temsilcisi Pek Muhterem Diakonos Bosforios,
Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք
Հայր, Ձերդ Սրբազնութիւն S. Սահակ Արք.,
յոյժ սիրեցեալ Եղբայր,
Pek muhterem Monsenyör Remzi Garmou,
Türkiye Keldani Kilisesi Diyarbakır
Arkiepiskoposu,
Pek muhterem Monsenyör Massimiliano
Palinuro, Latin Katolik Kilisesi Papalık Vekili,
Pek muhterem Monsenyör Orhan Çanlı, Süryani
Katolikleri Patrik Vekili,
Şehrimizde bulunan tüm Kiliselerin ve Kilise
topluluklarının ruhban Kardeşleri ve temsilcileri,
Aziz mümin Kardeşlerim,

Sözlerime ülkemiz topraklarında doğup yetişen,
Hristiyan kültür ve teolojisi alanlarında zirvelere
konmuş, Tarsus kentinin tarih boyu en ünlü
eepiskoposları arasında sivrilen Nemrunlu Aziz
Nerses'in çoklarınca belki bilinmeyen, fakat
kesinlikle göz ardı edilemeyecek, oldukça keskin
sözlerine bir atıfla başlamak isterim.
Bu sözleri; bu yıl ebediyete intikalinin 850. yılını
kutladığımız Şınorhali, yani “Lütuf ve ahenk
dolu” Aziz Nerses Gatoğigos'un küçük yeğeni
olan Nemrunlu Nerses, henüz 24 yaşında iken,
tahminen 1176-77 yıllarında, büyük amcasının
emriyle konuştuğu Sinodal Nutuk'ta sarfetmiştir.
Bu nutuğa, o yıllarda ısrarla gündeme gelen
Kiliseler birliği, özellikle Ermeni ve Bizans
Kiliselerinin birliği konusu vesile olmuştu. Genç
Nerses nutuğunda, kendisinden çok yaşlı olup
tarihi Ermeniye'nin her yöresinden gelen, ve
Fırat'ın üst akışı üzerindeki Rumkale'de
(Hromkla) toplanmış bulunan kırktan fazla
Ermeni eepiskoposuna şöyle hitap ediyor:

*“Bakın kardeşler, bakın, çılgınlığımız ne raddelere
varıyor! Bizler hepimiz, Ermeni, Rum, Süryani,
soframızın üzerine konmuş olan ekmeği birlikte
rahatlıkla yeriz; bu, Rum ekmeğidir, Ermeni
ekmeğidir, Süryani ekmeğidir diye bir ayırmda
bulunmayız. Fakat o andan itibaren ki, aynı
ekmeğin üzerine Rabbimiz İsa Mesih'in kutsallar
kutsalı ismi okunur ve o basit ekmek Rabbimizin
gerçek teni olur; Ermeni, Rum'un kutsadığı
ekmekten, Rum Ermeni'nin kutsadığı ekmekten,
keza Süryani ötekilerin kutsadığı ekmekten
hoşlanmaz; olsun Rumlar, olsun Ermeniler, olsun
Süryaniler diğerinin kutsadığı ekmekten çekinir,
uzak kalır; o aynı ekmekle herhangi bir ilişkide
bulunmayı reddeder. Aziz kardeşlerim, bu
çılgınlığımızın haddi sınırı yoktur... ”.*

Tabii Nemrunlu Nerses, keza herhangi bir Kilise
Babası veya Mürşidi, İncili Şerif değildir. Fakat
Nerses'in yukarıya aktardığımız sözleri, sanırım
hepimizi ve her birimizi, hatta tüm Hristiyanları,
cidden ve derinliğine üzerinde düşünmeye, o
sözleri en ciddi şekilde nazarı dikkate almaya sevk
etmelidirler.

Bu kısa, fakat sanırım, ciddiyet ve güncelliği
tartışılmayacak girişten sonra, bugün amacım;
sizlerle beraber, bizleri burada bir arada toplayan
“Ekümenizm” denen hareketin kavramsal işlem ve
kapsamı üzerine ve yine, bu hareketin temel hedefi
olarak bilinen “Kilise birliği” kavramının işlem ve
kapsamı üzerine, doğrudan konunun özüne giderek
kısaca bazı düşünceler, müşahade ve mülahazalar
paylaşmaktır.

I. “Ekümenizm” kavramı ve tarihçesi

“Ekümenizm” sözcüğü, yakın geçmişimizde, özellikle maziden gelen bir Hristiyan kültürü geleneğine sahip ülkelerde, yani Batı dünyasında, oldukça sık kullanılan, dolayısıyla, Latince uti et abuti (kullanmak ve istismar etmek) atasözünün de teyit ettiği gibi, sıkça istismar olunan bir sözcük haline gelmiştir. Bu bağlamda, “ekümenik” sözcüğü genelde şu değişik alanlara uygulanmıştır:

- a) farklı görüşler arasında uzlaşma ve uzlaştırma çabaları;
- b) farklı dinler arasında var olan veya geliştirmek istenen diyalog, diyalog çabaları, daha sarıh bir ifadeyle, dinler arası konuşmalar ve diyalog;
- c) Hristiyanlığın çeşitli ritleri/usulleri arasında uzlaştırıcı, karşılıklı saygı ve sevgiye yöneltici tutumlar;
- d) nihayet Hristiyanlığın çeşitli mezhepleri arasında bir zamanlar var olan asli birliğe dönebilme çabalarını kasteden hareket ve tutumlar.

Kısaca, barışçı, uzlaştırıcı, ortak paydalar peşini izleyen her anlayışa ve çabaya “ekümenizm” niteliği atfedilmiştir. Oysa bir teoloji algısı olarak “ekümenizm” kavramının başlangıç noktası olarak; 1920 yılında Londra'nın Lambeth semtinde toplanan dinsel Konferansta gündeme gelen “Reunion of Christendom” (Hristiyanlığın yeniden birleşmesi) önerisinin, Belçika Kilisesinin büyük tarihi önemi haiz Malines kentinin dönemin Başepiskoposu Kardinal Mercier tarafından (Désiré-Félicien-François-Joseph Mercier, 1851-1926), kabulü gösterilebilir. Bu kabulü, Katolik Kard. Mercier ile Anglikan Lord Halifax'ın (Edward Frederick Lindley Wood, 1881-1959) önderliğinde düzenlenen, ünlü Malines sohbetleri izler. Gayrı resmi bir mahiyet taşıyan bu konuşmalar, modern ekümenizm anlayışının tarihi dayanakları olmuştur. 1948 yılında Amsterdam'da kurulan ve bilahare İsviçre'de Cenevre'ye taşınan Dünya Kiliseler Ekümenik Konseyi, Malines konuşmalarının doğrultusunda “ekümenik” anlayışın Kiliseler ve mezhepler arasında yayılmasının ve pekişmesinin en önemli aşamalarından biri olmuştur. 1961'de New Delhi Genel Kuruluna ilk kez olarak Rus ve başka Doğu Kiliseleri ve 1968 Uppsala Genel Kuruluna ilk kez olarak Katolik Kilisesi de katılmışlardır. Ne var ki, daha önce, 1962 yılında Roma'da başlayıp 1965 yılına kadar süren ve Katolik Kilisesi tarafından düzenlenmiş olan 2'nci Vatikan Konsil'ine gerek Halkedon Ortodoks

geleneğine mensup, gerek Halkedon-öncesi geleneğini sürdüren hemen hemen bütün Doğu Kiliseleri ile Anglikan ve Lutheran Kiliselerinden başlayarak bir çok Evanjelik veya Protestan Kiliseleri katılmıştı. Şöyle ki, Katolik Kilisesinin Uppsala Genel Kuruluna katılması için zemin zaten hazırды. 2'nci Vatikan Konsilinin en önemli belgeleri arasında yer alıp ilk kelimeleri Unitatis Redintegratio (Birliğin yeniden tesisi) olan ve, Katolik Kilisesi geleneğine göre, ismini bu kelimelerden alıp 21 Kasım 1964'te Papa VI. Paulus tarafından resmen yayınlanan De Oecumenismo (Ekümenizm hakkında) Dekreti de, zaten bu ilk sözcüklerin de açıkça belirttiği gibi, ekümenik anlayış ve hareketinin Hristiyan dini dahilinde mezhepler arası bir teolojik ve ekleziolojik diyalog algısından başladığını gösterir; tarihin akışı içerisinde birbirinden ayrılmış bu mezheplerin yeniden birbirlerini bularak daha iyi tanıyıp orijindeki birliği ihya etmesini, bu süreç içinde sarfedilen çabaları, başvuru yöntemleri, teolojik düşünme gelişmelerini, ekleziolojik ve idari önlemleri kasteder.

II. Kilisenin birliği anlayışı

Ekümenizm kavramı hakkında bu temel açıklamadan sonra, söz konusu hareket ve çabaların ereği olarak gösterdiğimiz, mezhepler veya Kiliseler arası birliğin genelde nasıl anlaşıldığına ve belki daha derin ve gerçekçi bir şekilde nasıl anlaşılabilirliği, nasıl anlaşılması gerektiği hususuna da kısaca değinelim.

Tabii günümüzde, büyük Kiliselerin veya Kiliseler gruplarının geleneklerinde, Kilise'nin birliği, bu birliğin özü, şartları ve gereksinimleri hakkında, her bakıma özdeşmeyen anlayışlar vardır: keza Roma Katolik Kilisesi, Ortodoks geleneğine ait Kiliseler, Doğu Ortodoks yani Halkedon-öncesi Kiliseleri, vb. Söz konusu algı ve anlayışlar, Lutheran ve post-Lutheran geleneklerinde daha da çeşitli nüanslara bürünebilmiştir. Fakat ortak bir payda aramak gerekirse, sanıyorum, genelde şunu diyebiliriz: Hemen hemen bütün Kiliselerde, değişik şekillerde de olsa, kullanılan bir “tam birlik” kavramı mevcuttur ve Kiliseler, bu tam birliğin henüz gerçekleşmiş olmadığı kanısındalar. Nitekim Kiliseler arası Kutsal Komünyon, resmiyette henüz kabul görmemiştir. Kişisel istisnalar muhakkak vardır, bendeniz de bu istisnalar grubundayım, fakat yine atasözü hikmetinin buyurduğu gibi, “İstisnalar kuralı teyit ederler.”

Bu hususu öncelikle açığa vurduktan sonra, bu genel çizgiye istisna teşkil eden çok önemli bir olayı nakletmeme müsaadelerinizi arz edeyim. Yıl 1993, gün 13 Aralık Pazar. Papa Aziz II Johannes Paulus, Roma Papalık Doğu Enstitüsünü ziyaret etmekte. Bu anıyı sizlere aktaran bendeniz de kabulde hazır bulunan Enstitü öğretim üyeleri arasında. Enstitünün Doğu Kiliseleri hakkında dünyanın en zengin koleksiyonuna sahip kütüphanesinde yapılan resmi kabul töreninden sonra Papa Hazretleri Kütüphanenin iç kesiminde Enstitünün Hocalarıyla daha samimi bir ortamda görüşmek istedi ve orada tarihe yazılacak, kaleme sonradan aktarılan, şu doğaçlama sözleri söyledi:

“Bizler biriz. Akıl dışıdır: Biz ayrılmışızdır, biz “ayrılmış kardeşler”iz demek. Bu doğru olabilir, eğer kisvelere bakılırsa: Biraz ayrılmış, biraz bölünmüş, biraz farklı. Farklıyız, evet! Fakat benim ikrar ettiğim Hristiyan inancı, Soloviev'in ikrar ettiği aynı inançtır. Ben Kilisenin bölünmüş olmasını kabul edemem. Mesih'in Kilisesi birdir. Belki bazı bölünmeler vardır. Varsa, bu ayrı bir konudur. Onları aşmalıyız, nitekim Kilise birdir. Mesih'in Doğu ile Batı arasında Kilisesi ancak bir olabilir, bir ve birleşmiş.

Aziz Kardeşlerim, Hristiyanlık bünyesinde en yetkililer arsında bulunan, Katolik Kilisesi bünyesinde ise en yetkilisi olan bir büyük önderin sözlerini dinledik. Nemrunlu Nerses hakkında söylediğim gibi, tabii Papa'nın bu sözleri de İncili Şerif değildir, fakat hepimizi ve her birimizi en ciddi şekilde tekrar ve tekrar düşünmeye sevk eden bir çağrı niteliğindedir.

Sanırım Papa'nın bu doğaçlama sözleri üzerine teolojik derin bir düşünme geliştirebiliriz, geliştirmeliyiz. Bunu, acizane güçlerimle, günümüz ekümenizminin en önde gelen simalarından Kardinal Walter Kasper'in 70. yıldönümüne adanmış Festschrift'te denemiştım. Orada belirtmiş olduğum düşüncelerimi, izninizle burada kısaca özetleyeyim.

Bu fani dünyada Kilisenin dört temel özelliklerinden hiçbiri mükemmel bir gerçeklik arz etmez, edemez. Bunun en açık göstergesi, Kilisenin “azizlik” özelliğine bağlıdır. Kilise özü itibarıyla, bu demek, içinde yaşayan Kutsal Ruh'un sürekli ve engin varlığıyla, semavi lütuflarıyla, gizemsel, yani sakramental etkinlikleriyle ve ulvi ilhamlarıyla mutlak surette aziz ve kutsaldır, hatta bu fani dünyada Yüce Allah'ın biz

insanlara bağışladığı en kutsal varlıklardan biridir. Fakat Kilise aynı zamanda günahkârdır da. Bizlerden, günahkâr müminlerden oluşması nedeniyle, bu aynı Kilise, İsa'nın mistik bedeninin uzuvları olan biz günahkârlar nedeniyle günahkârdır. Burada bir zamanlar Aziz Ambrosius'a atfedilen, fakat muhakkak Kilise Babaları dönemine, yani Kilise tarihinin 7'nci yy.ına kadar uzanan döneme ait olan ve Kilise hakkında söylenmiş pek sarsıcı bir sözü, toplu halde hepimize ve şahsen her birimize bir göksel ikaz, bir bilinç uyarısı, bir temel vicdan muhasebesine sevk eden bir etken olarak burada tekrar hatırlatmak, tekrar dikkatinize sunmak istiyorum. Hristiyan teolojisinde, özellikle Batı geleneğinde önemli bir yer tutan bu söz, Kiliseyi bir sancta meretrix, yani bir “aziz fahişe” olarak betimler! Evet, Kilise, yani bizler, Kilise olarak aziz fahişeyiz. Bu geçici, bu ölümcül dünyada Kilisenin derin özü budur: Hem aziz, hem günahkâr; hem evrensel, hem yerel; hem resulî, hem de sahte, yalancı resuller barınağı.

Durum böyle olunca, niçin yalnız Kilisenin “birlik” özelliği için kendi kendimize bir istisna yaratalım, ve karşılıklı olarak Kutsal Komünion'u birbirimize engelleyelim? Düşünebilir miyiz, mümkün olabilir mi ki, Rabbimizin bu dünyadan Ulu Pederine, insanlığın kurtuluşu için çekeceği o müthiş, dile gelmez, akla sığmaz ızdıraptan hemen önce, yükselttiği son isticram, son dua bugüne dek dinlenmiş, gerçekliğe kavuşmuş olmasın? Olamaz! Öyle ise, Kilisenin tam birliği, ancak ve ancak ahirette, kıyamet sonrası, Göklerdeki Kraliyette gerçekleşebilir, orada gerçekleşecektir. Efkariya'ya ortakça, kardeşçe iştirak etmek için ahireti beklemek, acaba Nemrunlu Aziz Nerses'in sözümün başında zikrettiğim ikazını, hatta sitemini doğrulamıyor mu?

III. Doğu Katolik Kiliseleri

Bu genel bağlamda, sözlerime son vermek üzere, bendenizin de bağlı bulunduğu Doğu Katolik Kiliseleri hakkında da iki kelime sarf etmeme müsaadelerinizi arz edeceğim. Çoğu zaman, günümüzde de varlığını hissettiren yanlış bir algı hüküm sürmüştür. Maalesef tarihte, bu yanlış algıyı doğrulayan gerçekler ve gelişmeler olmuştur, belki ara sıra bugün de bunlara rastlanabilir. Atıfta bulunduğum husus, Katolik Kilisesi bünyesinde varlık ve etkisini hissettirmiş olup geçmiş yüzyıllarda bazen çok güçlü bir şekilde tezahür etmiş olan “lâtinleştirme” sürecidir.

Bin şükürler olsun, bu süreç yüzde yüz yok olmuş değilse bile, hemen hemen gücünü yitirmiştir diyebiliriz. Bu yönde büyük Papa XIII. Leo'nun açık ve kesin talimatlarının, bilahare 2'nci Vatikan Konsilinin öğreti ve nizamnamelerinin çok büyük, hatta takdiri abartılamaz etkisi olmuştur. Nitekim, XIII. Leo'nun 1894 tarihli Orientalum dignitas (Doğuluların itibarı) genelgesine kadar, Katolik Kilisesinde resmen "praestantia ritus latini" (Lâtin usulünün üstünlüğü) teorisi hükmederdi. Papa Leo'nun genelgesi o kuramı temelden yadsıdı. Ne var ki, ünlü Almak Katolik tarihçisi Hubert Jedin'in geçen yüzyılın Altmışlı yıllarında söylemiş olduğu gibi, Papa XIII. Leo'nun prensip ve talimatı o yıllarda, genelgeden altmıştan fazla yıllar ötesinde bile, henüz tam anlamıyla uygulamaya geçmemişti. Günümüze dek geçen son altmış yılda, bu yönde birçok olumlu yeni adımlar kaydedilmiş olsa dahi, ortaya koyduğumuz mesele için çözümü bugün tam kıvamındadır demek, fazla iyimserlik olur.

Temel prensip olarak, bizler Doğu Katolikleri, büyük Latin Katolik ailesinin bir parçası değiliz. Bizim ritimiz, yani usulümüz; liturjiyamız, yani ibadetimiz; spiritüalitemiz, yani ruhanîyetimiz farklıdır; aksine, çok büyük oranlarda, katolik olmayan, fakat aynı usule mensup Doğu kardeşlerimizin tarz, yaşam ve uygulamalarıyla ortaktır.

Bu gerçeği özellikle vurgulamak istedim, zira

günümüzde de Kiliseler arası, ekümenik mahiyet taşıyan veya taşımak isteyen bazı kurullarda, toplantılarda, Doğu Katolik Kiliseleri yer bulamamaktadır. Meclis dışı olmak üzere, bir tek örnek sunayım: Venedik'te mevcut karma "ekümenik" kurulu. Ünlü Sen Lazar adasında merkezli ve Ermeni ruhanîyetinin en mümtaz temsilcilerinden, 20. yy. ekümenizminin iki yüzyıllar önce, avant-lettre diyeceğimiz, öncüsü Sivaslı büyük Mihitar'ın şakirtleri ve izleyicileri olan Mihitaryan Tarikatı, katolik olduğu için ve Latin Katolik Kilisesinin kurulda zaten mevcut olması nedeniyle kurul dışı kalmıştır. Kurulun Ortodoks kesiminden gelen itiraz karşısında Lâtin Katolik kesimi maalesef pasif kalmıştır.

Aziz Kardeşlerim, sözlerime son verirken, biraz fazla uzattımsa, affınıza sığınırım, umarım mazur görürsünüz. "Ekümenizm" in gerçekliği; yalnız güzel sözlerle değil, gülümser tavırlarla değil, ancak ve ancak somut sorunları ele almakla, hayatın güncelliğinde dolaşmakla, hep birlikte el ele vererek mesafeleri daraltmakla, yanlış anlaşmaları her ne pahasına olursa olsun gidermeye çalışmakla, eksikleri ve hataları düzeltmeye canı gönülden gayret etmekle yaşar, beslenir ve gelişebilir.

Sözlerimi, yakında yortusunu kutlayacağımız Ğevontyants ve Vartanants şehitlerinin anısına adanmış muhteşem ilahiyle kapatmama müsaadelerinizi arz ederim:

“

*“İnsanlar nesli için Pedere vakfedilmiş barış armağanı,
Ey Mesih Allah,
Senin seçmiş olduğun şehitlerin yakarışlarıyla
Kiliseni pekiştir,
Ey hayırlar eyleyen Halaskâr,
Sen ki insanı seven teksin.
Şehitlerinin akan kanıyla
Kilisenin dağılmış, hüzne bürünmüş, ırmak gibi
Gözyaşları döken evlatlarını neşe içinde topla,
Sen ki, bizlere kurtuluş armağan eden lütufları ihsan eylersin.*

”

”

«ՈՍԿԵԲԵՐԱՆ»Ի ՄԷՋ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՂՕԹՔԻ ԵՐԵԿՈՅ

Շաբաթ 28 Յունուար 2023, երեկոյեան ժամը 18:00-ին, Եկեղեցիներու Միովմեան համար Աղօթքի Շաբթուան փակման առիթով, Իսթանպուլի Սուրբ Յովհան Ոսկեբերան Հայ Կաթողիկէ եկեղեցոյ մէջ տեղի ունեցաւ միջեկեղեցական աղօթքի երեկոյ մը, որուն մասնակցեցան մեծ թիւով եկեղեցականներ: Հաաստացեալ ժողովուրդն ալ աննախընթաց բազմովմեամբ լեցուց Իսթանպուլի կեդրոնին մէջ գտնուող պատմական այս եկեղեցին, որ կառուցուած է 1863-ին, Պոլսոյ Արքեպիսկոպոսական Նախագահ թեմի համայնքաւորներու նուիրատուութեամբ և օծուած՝ այն օրերուն Առաջնորդ Անտոն Արք. Հասունի կողմէ:

Արարողութիւնը մասամբ քաղուած էր Խաղաղական Ժամերգութենէն: Երգուեցաւ «Քրիստոս ի մէջ», որուն յաջորդեց օրոտան յատուկ Սուրբ Աւետարանի հատուածին ընթերցումը, որ Հայ Առաքելական Եկեղեցոյ կողմէն կատարեց Արժ. Տէր Գրիգոր Ասագ Քահանայ Տաճարաւոր: Օրոտան պատշաճ քարոզը արտասանեց Իսթանպուլի և Թուրքիոյ Կաթողիկէ Հայոց Առաջնորդ՝ Արհ. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեան, որ կը հիւրընկալէր այս երեկոն:

Ան ըսաւ. «Խօսքս կ'ուզէի սկսիլ մեր երկրի հողերուն վրայ ծնած ու մեծցած, քրիստոնէական մշակոյթի ու աստուածաբանութեան բարձունքներուն կանգնած Սուրբ Ներսէս Լամբրոնացիի շատ սուր խօսքերով: Սուրբ Ներսէս իր այս խօսքով կը դիմէ աւելի քան քառասուն հայ եպիսկոպոսներուն, որոնք իրմէ շատ աւելի մեծ էին տարիքով և հաաքուած էին Եփրատի մօտ գտնուող Հռոմկլայի մէջ, պատմական Հայաստանի սահմաններուն վրայ»:

«Տեսէ՛ք, եղբայրներ, տեսէ՛ք, մեր խելագարութիւնը ուր հասեր է: Մենք՝ հայերս, յոյները, ասորիները, հեշտովմեամբ միասին կ'ուսենք մեր սեղանին դրած հացը: Մենք տարբերութիւն չենք դնել յոնական հացին,

հայկական հացին, ասորական հացին միջև: Բայց այդ պահէն երբ նոյն հացին վրայ կը կարդանք մեր Տէր Յիսուա Քրիստոսի սուրբ անունը և այդ պարզ հացը կը դառնայ մեր Տիրոջ իսկական մարմինը, հայը չի սիրեր յոյնի օրհնած հացը, յոյնը՝ հայի օրհնած հացը, իսկ ասորին չի սիրեր միաներուն օրհնած հացը: Ըլլան յոյները, հայեր, թէ ասորիներ, անոնք կը խոսափին միաներուն օրհնած հացէն, հեռու կը մնան, կը հրաժարին այդ նոյն հացի հետ որևէ յարաբերութիւն ունենալէ: Սիրելի եղբայրներ մեր այս խելագարութեան սահման չկայ...»:

Ներսէսի այս մէջբերուած խօսքերը, կը կարծեմ, ըսաւ քարոզիչը, պէտք է խրախուսեն բոլորս և մեզմէ իրաքանչիւրը, նոյնիսկ բոլոր քրիստոնէաները, լրջօրէն և խորապէս մտածելու և նկատի առնելու այդ խօսքերը:

Ապա Համամիութենական շարժումի պատմականը ընելէն ետք, Արհ. Գերապայծառ Տէրը ըսաւ. «Մենք մէկ ենք: Անհասկնալի է ըսել, որ մենք բաժանուած ենք, կամ մենք բաժանուած եղբայրներ ենք»: Անլի ճիշտ է ըսել, մենք տարբեր ենք: Այո, բայց քրիստոնէական հաաստքը, որ ես կը դաանիմ, նոյն հաաստքն է, որ կը դաանի Սողոմէսը: Ես չեմ կրնար ընդունիլ, որ Եկեղեցին պառակտուած է: Քրիստոսի եկեղեցին մէկ է: Կրնայ ըլլալ որոշ բաժանումներ կան: Բայց ասիկա առանձին խնդիր է: Մենք պէտք է գերազանցենք այս բոլորը, քանի որ Եկեղեցին մէկ է: Քրիստոսի Եկեղեցին Արևելքի և Արևմուտքի միջև միայն մէկ կրնայ ըլլալ, մէկ և միասնական:

Արհիապատիւ Առաջնորդ Հայրը վերաշապէս անդրադարձաւ Արևելեան Կաթողիկէ Եկեղեցիներու իրականութեան մասին և շեշտեց թէ անոնք Լատին Կաթողիկէ Եկեղեցոյ մէկ մասը չեն և կարևորեց անոնց ինքնութիւնը և յատկութեանց արժէքը:

Ան իր խօսքը աւարտեց Ղևոնդեանց տօնի շարականի այս տողերով՝

«Հեղմամբ արեան սրբոց գոց հօտապետաց զեկեղեցոյ քո ցրուեալ մանկունս ժողովեալ յորախովթին զվարատեալս տրտմովեամբ և արտաստաց յորդահոս բղխմամբ փրկովեան մերոյ պարգևաց բաշխող»:

Արարողովեան մասնակցեցաւ Պոլսոյ Հայ Առաքելական Աթոռի գահակալ Ամեն. Տ. Սահակ Բ. Պատրիարք Հայրը, ընկերակցութեամբ Հ. Զաքէոս Ծ. Վրդ. Օհանեան, Արժ. Տ. Գրիգոր Աագ Քահանայ Տաճարեանի և Արժ. Տ. Տրդատ Աագ Քահանայ Ուղոնեանի: Յոնաց Պատրիարքարանի ներկայացուցիչն էր Տէր Պափորիոս, որոն կ'ընկերանար Տ. Տիմիթրի Քահանայ Մայօղլու: Ասորի Ուղղափառաց Առաջնորդի ներկայացուցիչն էր Արժ. Տ. Միհայիլ Քահանայ Թէօրէ և Հայր Մէլքի Աքիզ, Ղպտի Եկեղեցոյ ներկայացուցիչն էր Հայր Մարկոս Ֆաուզի Մուսա Մանսուր և Եվթոպական Եկեղեցիէն երկու քահանայ ներկայացուցիչներ: Աւետարանական Եկեղեցիներու Միովեան ներկայացուցիչն էր Պատուելի Ալի Քալքանտէլէն, որ Սուրբ Աւետարանի ընթերցումէն առաջ կարդաց օրոտան յատուկ Սաղմոսը:

Այս երեկոյին մասնակցեցան նաև Կաթողիկէ Եկեղեցիներու ներկայացուցիչները, ինչպէս Լատին Եկեղեցոյ Առաքելական Փոխանորդը՝ Արհի. Տ. Մասսիմիլիանոյ Փալինուրոյ, Քաղդեաց Եկեղեցոյ Առաջնորդը՝ Արհի. Տ. Բամգի Արք. Կարմու, Ասորի Կաթողիկէ Առաջնորդը՝ Արժ. Տ. Օրհան Աագ Քահանայ Չանը, որոն կ'ընկերանար Արժ. Տ. Ճիմի Քահանայ Սերքէք: Արժանի է յիշուելու մասնակցովթինը Սուրբ Գրքի ընկերակցովեան Տնօրէնուհի՝ Թամար Քարասուի և Մարթին Պոպէրե Աստուածաբանական դասընթացներու Տնօրէն՝ Պեհնան Գոնովճանի:

Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցին, որ այս տարի կը հիւրընկալէր Համամիովթենական Աղօթքի Շաբթուան փակման արարողովթինը, կատարեց զայն հանդիսադրութեամբ Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեանի, մասնակցովեամբ Ս. Յովհան Ոսկեբերանի ժողովրդապետ՝ Հ. Վարդան Ծ. Վրդ. Գազանճեանի, Տ. Յակոբ Աագ Սարկաագ Մինասեանի, կիսասարկաագներ Ժան Աճեմօղլուի և Լևոն Եոնքէսի: Արարողովեան մասնակցեցաւ նաև Հ.

Աբրահամ Ծ. Վրդ. Ֆըրաթեան, ժողովրդապետ Սամաթիոյ Անարատ Յղովթին Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցոյ:

Արարողովեան իր գործօն մասնակցովթինը բերաւ Ս. Յովհան Ոսկեբերանի և Ս. Յակոբ Գլթովեան Յարկի Հոգաբարձովթինը, զորս անձամբ կը ներկայացնէին Ատենապետ Պրն. Պեռնար Սարըպայ և անդամներէն Պրն. Անթուան Սուլթանօղլու, նպաստելով այս հանդիպումին համար յատուկ հիւրասիրովեան, որ մեծ բժախնդրովեամբ պատրաստուած էր «Ոսկեբերան» Տիկնանց Յանձնախումբի կողմէ:

Բոլոր եկեղեցիներէն և կրօնատրական հասարակովթիններէն ներկայացուցիչներ կային, որ մեծ ուրախովեամբ մասնակցեցան այս երեկոյին. առաքինազարդ քոյրեր, լատին միաբանովթիններու ներկայացուցիչներ և տեղական Հոգաբարձովթիններու ներկայացուցիչներ իրենց մասնակցովթինը բերին այս երեկոյեան:

Արարողովթինը կատարուեցաւ հիմնականօրէն թէ հայերէն և թէ թրքերէն: Միջանկեալ արաբերէն, ֆրանսերէն և անգլերէն աղօթքներ ալ արտասանուեցան: Ապա երգուեցաւ Սուրբ Ներսէս Շնորհալիի «Նայեաց սիրով Հայրդ զթած» շարականը, որոն յաջորդեց «Հաասով Խոստովանիմ»-ի տասնեակ մը տոներու ընթերցումը:

Աղօթքի այս յատուկ պահը փակուեցաւ Մակար Եկմալեանի «Հայր Մեր»-ի երգեցողովեամբ, որ կատարեց «Ոսկեբերան» դպրաց դասը, խմբավարովեամբ Զաւէն Ակայի և երգեցողովեամբ իր նուիրեալ անդամներուն: Անոնց կ'ընկերանային զանազան եկեղեցիներէն դպիրներ, որոնց միացաւ համայն հաասուացեալ ժողովուրդը:

Այս շատ ճոխ և հոգեպարար արարողովեան արձակման վերջին օրհնովթինը տուաւ Ամենապատիւ Սահակ Բ. Պատրիարք Հայրը, որմէ ետք յիշատակի լուսանկար մը քաշուեցաւ: Պատրիարք Հայրը և տեղոյն Առաջնորդը պաշտօնական հիւրերուն հետ բարեկեցիկ ժողովուրդն ու շքախումբով բարձրացան ժողովրդապետովեան յարկը, ուր ընկերային ջերմ մթնոլորտի մէջ կատարուեցաւ օրոտան յատուկ հիւրասիրովթինը:

Mardin
Fotoğraf : Elena Asiye Tanyer

MARDİN SURP HOVSEP KİLİSESİ

Köklü bir tarihi geçmişe sahip olan Mardin ve çevresi, Hristiyanlığın ilk yıllarından beri çeşitli dini merkezlerin bulunduğu önemli bir yerleşim yeri olmuştur.

Mezopotamya'nın kuzeyinde yer alan ve bölgenin en eski şehirlerinden biri olan Mardin, pek çok medeniyete kucak açmış, bugün bile geçmişin kültürel mirasını muhafaza etmektedir. Bu kadim şehirde çok eski tarihlerde yapılmış olan kiliseler ve manastırlar yer almaktadır.

Mardin

Fotoğraf : Elena Asiye Tanyer

Mardin Ermenileri geçmiş yıllarda, Diyarbakır Metropolitliği'ne bağlıydı. Mardin'in bilinen ilk episkoposu, Sis Gatoğigos'u XII.Ohannes tarafından takdis edilen, Episkopos Kalust'tur.

(1601-1620) Sis Minas Gatoğigosu tarafından takdis edilen Sarkis'ten (1627-1632) sonra, III. Mardin Episkoposu Dimoteus Karnuk'tur.

Episkopos Dimoteus Karnuk zamanında, Mardin Ermenileri arasında Katolik inancı yayılmaya başlamış cemaat gittikçe artmıştır.

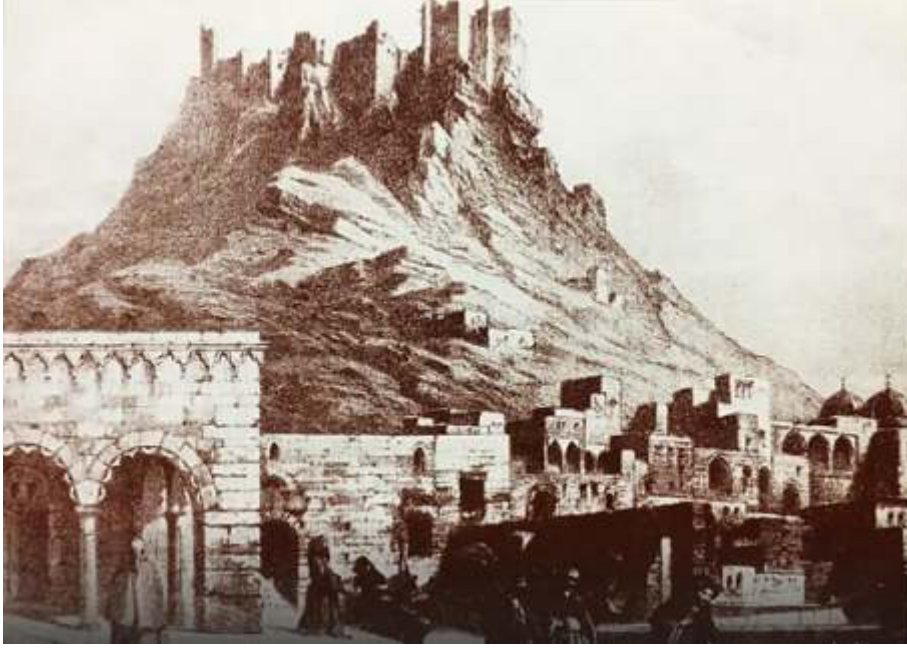
Katolik mezhebini benimseyen Dimoteus Karnuk da, Katolik mezhebinin yayılması için çeşitli çalışmalar yapınca, karşılaştığı baskılar sonucunda İtalya'ya kaçmak zorunda kalmış ve orada hayatını kaybetmiştir.

Kilikya Patrikliği'ne bağlanmıştır.

Melkon Tazbazyan (1654-1716)

Surp Asdvadzadzin Kilisesi ve Surp Sarkis Kilisesi.

Sırpuhi Varvara Manastırı

Çelik Baskı Gravür 1902

Şehirdeki kiliselerden biri de Surp Krikor Lusavoriç'e adanmış olan kilisedir.

Bu adanma bir taş levha ile tespit edilmiştir.

Sözkonusu olan kayıt, episkopos Hovagim Tazbazyan'ın katedrali tamir ettirdiği 1791 tarihinde bulunmuştur.

Taş bir levha üzerinde Ermenice olarak "Surp Krikor Lusavoriç adına,

M.S. 420'de katedral kilise inşa edilmiştir" şeklinde yazılıdır.

Onarımdan sonra kilise yeniden takdis edilir ve Komutan Surp Kevork ismi verilir.

Kilise aynı zamanda halk dilinde Kırmızı Kilise diye de adlandırılmıştır.

Surp Hovsep Kilisesi

Fotoğraf: Elena Asiye Tanyer

Bu kiliseler içinde günümüzde azalan cemaat sayısına rağmen,

aktif olarak faaliyetlerine devam edebilen ve

kendine ait cemaati olan tek Ermeni Katolik Kilisesi, Surp Hovsep Kilisesi'dir.

Surp Hovsep Kilise'nin yapılması için 1887 yılında ilk adımı atan kişinin, devrin Meclisi Mebusan Üyesi olan, Hovsep Efendi Kazazyan olduğu bilinmektedir.

Melkon Nazaryan (1864 – 1902)

Surp Hovsep Kilisesi, Mardin Ermeni Katolik Cemaati'nin de etkili işbirliği ile, Kilikya Gatoğigosu VII. Krikor Bedros tarafından, 5 Mayıs 1864 tarihinde, Lübnan'da bulunan Zımmar manastırından Mardin Başepiskoposu olarak kutsanan ve 1887'de Papa VIII. Grigorius tarafından Mardin Metropolitliği'ne getirilen episkopos Melkon Nazaryan (1864-1902) tarafından yaptırılmıştır. Kendisi 36 yıl aynı şehirde halkına hizmet ettikten sonra 11 Kasım 1902 yılında vefat etmiştir.

Kilisenin yapımı 1893 yılında bitirilmiş ve 14 Ocak 1894 tarihinde ibadete açılmıştır. Şar Mahallesi'ndeki kilisenin bünyesinde bir de ruhban okulu bulunuyordu. Ruhban okulu uzun yıllar boyunca rahip yetiştirmiştir. Kilise ve ilahiyat okulunun inşaatını üstlenen kişi bölgenin ünlü mimarı, Mimar Lole' dir.

Kilise binası, 1915 yılında ordunun eline geçmiş, 1949 tarihinde Ermeni Katolik Cemaati'ne geri verilerek, Mimarbaşı Selim Giso (Lole), Cebail Mimar (Hakimyan) ve Sait Dilli(Sayig) tarafından tamir edilmiş, 30 Temmuz 1954 yılında, Mardin'li Patrik Vekili episkopos Nerses Tayroyan tarafından dini törenle açılmıştır.

Mardin Surp Hovsep Kilisesi

Ermeni Katolik Başepiskoposu Boğos Levon Zekiyan'ın ziyaretinden

Bomonti Mihitaryan Vakfının
Onursal Başkanı ve
Okulun Kurucu Temsilcisi
Rita Nurnur ile Söyleşi

BOMONTİ OKULUNUN BİNASINI KAZANMA SÜRECİ

Okul binasının mülkiyet hikayesi ne zaman başladı ?

Okulumuzun hazin hikayesi, 1979 yılında Yargıtay Genel Kurul kararıyla yürürlüğe giren yasaya göre “Vakıflar 1936'dan sonra mülk edinemez, aksi taktirde eski sahibine iade edilir.” denildiği için okul binamızın tapusunun iptali ile başlamıştır.

Halbuki 1936 Beyannamesinde kayıtlı olan Kadıköy Moda'da olan okul binamız 1. Dünya Savaşı'nda Askeriye'ye tahsis edilmiş. Bu dönemde çamaşırvhanede çıkan yangında kullanılamaz hale geldiğinden Vakıflar Genel Müdürlüğü'nden izin alınarak satıldıktan sonra o günün yasalarına göre trampa usulü karşılığında mülk alınması mecburi olduğundan uzun yıllar süren başvuru sonucunda alınan izinle Mayıs 1958'de Bomonti 'deki binamız bedeli ödenerek Emine Tefvika Ayaşlı'dan satın alınmış. Emine Hanım, binanın satışından sonra geride kalan mal varlığının 3/4'ünün Ankara Ayaş Belediyesine 1/4'ünün de kız kardeşine verilmesini vasiyet ettikten sonra 1962 yılında vefat etmiş. Ayaş Belediyesi Emine Ayaşlı'nın varisi olduğundan dava açarak 3/4 hisseye hiçbir bedel ödmeden sahip olmuş. 1/4

hisse de diğer varisi tarafından Miltaş İnşaat Şirketi'ne satılmış.

Şubat 1999 'da da 1/4 hisseye sahip olan şirket okulumuzun tüm eşyalarını bahçeye çıkararak okulu tahliye etmeye kalkmıştır. Bu durum, basına yansımış; o dönemde Şişli Belediye Başkanı olan Sayın Mustafa Sarıgül ve Başkan Yardımcısı Sayın Vasken Barın'ın destekleriyle bu hisse Belediyeye ait bir şirket adına satın alınarak geçici olarak çözülmüştür.

Bu olay sizi nasıl etkiledi?

O günlerde küçük kızım ana sınıfında, diğeri 2.sınıfta öğrenci idi. Tüm diğer öğrenci ve velilerle yaşadığımız travma beni çok etkilemişti. Bir şeyler yapılması gerekiyordu. Bu nedenle 2002 yılında yönetime girmeye karar verdim. Hep aklımda neler yapılabilir düşüncesi vardı. Bu nedenle yönetim kurulu üyeliği ile başlayan görevim daha sonra uzun yıllar Yönetim Kurulu Başkanı olarak devam etti. Aralık 2022 seçimlerinden sonra da yeni seçilen yönetim kurulunun aldığı karar ile "Onursal Başkan" olarak onurlandırıldım. Ayrıca "Kurucu Temsilciliği" görevi de bana verildi.

Mülkiyet sorununun duyulmasının ne gibi olumsuz etkileri oldu ?

Görülen davalar sonucunda (1985) tüm haklarımız elimizden gitmişti. Maalesef öğrenci velilerinin bir kısmı bu nedenle çocuklarını başka okullara götürdüler. Okulun kaybettiği imajı yeniden kazanabilmek için basından destek alarak mücadele etmeye çalıştık.

Binanın iade edilmesi için girişimleriniz nasıl başladı ?

Binamızın durumu ile ilgili Hrant Dink Vakfı'nın düzenlediği toplantıda birçok kıymetli akademisyenin yanı sıra hukuk konusunda duayen olan Sayın Hüseyin Hatemi ile tanıştım. Davamız için gerekli olan fikirleri ve çok kıymet arz eden görüş raporunu bila bedel olarak vermesi bizleri çok etkiledi. Dönemin Avrupa Birliği Bakanı'nın kurduğu reform gurubu ile tanışmam da okul binasının iade sürecini başlatan önemli bir gelişme oldu. Sorunlarımızı dinleyip çözüm konusunda yol gösterici oldular. Bu bağlamda Azınlık Vakıfları Temsilciliğine seçilen Sayın Laki Vingas'ın da verdiği özverili destek sayesinde sorunumuzu gerekli mercilere anlatarak amacımıza adım adım yaklaştık.

Dava süreci ne şekilde ne zaman başladı ?

O tarihlerde Vakıflar Genel Müdürlüğüne yeni seçilen Sayın Adnan Ertem'e, görevine başladığı ilk tanışma toplantısında, sorunumuzu anlatma fırsatı buldum. Sayın Erdem de konuyla çok ilgilendi ve hemen dava açmamızı tavsiye etti. Verilen tavsiyeye uyarak Vakıf Yönetim Kurulumuz ve Ruhani Liderimizin de onayını alarak bu

sorunun ülkemiz içinde yurt dışına yansıtmadan çözülebilmesi için dava sürecini başlattık.

Dava süreci nasıl işledi ?

1 yıl içinde 13. Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan dava lehimize sonuçlandı. (30.11.2012) Daha sonra Ayaş Belediyesi dava sonucunu temyiz ettiğinden 18 Mart 2014'te Yargıtay aleyhimizde karar verdi. Son olarak Anayasa Mahkemesi 16 Aralık 2022 tarihinde "Mülkiyet Hakkımızın İhlal Edildiği"ne hükmederek süreci lehimize sonuçlandırdı. Hukukçularımızın görüşüne göre, prosedür gereği en geç 2 yıl içinde okul binamızın tapusunun tarafımıza iade serüveni tamamlanacaktır.

Kendi mülkünde kiracı olmak nasıl bir duygu idi ?

Kendi mülkünde kiracı olmak şahsım, vakfımız yöneticilerinin, Bomonti Mıhitaryan ailesinin ve tüm cemaatimizin yüreğini sızlatan tarif edilemez bir duygu. Dava sonuçlanıncaya kadar bu üzüntüyü hep beraber yaşadık. Aynı zamanda bu duruma çözüm ararken Bakanlık düzeyinde görüştüğüm kişiler ve bürokratlar sanırım bu duyguyu yansıtabildiğimden sorunumuza empati ile yaklaştılar. Bizlere desteklerini esirgemeyen herkesi bu vesileyle minnetle anıyorum.

Okulun geleceği için ne gibi projeleriniz var ?

Okulumuzun geleceği için Yönetim, Müdür ve öğretmenlerimiz ile yeni projeler üreterek eğitim seviyemizi başarı odaklı en üst düzeye taşımanın ilk hedefimiz olması kanaatindeyim. Ayrıca okul binamızda ihtiyaç olan yeni bölümlerinin de açılmasını önemsiyorum

Hazırlayan: Karekin Barsamyan

BÜYÜK DEPREMİN ARDINDAN

6 Şubat 2023 sabahı 04:17 de “Asrın Felaketi” olarak nitelendirilen, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde en büyük can kaybı, en büyük yıkım ve acıya yol açan, peş peşe büyük depremler yaşandı.

Ülkemizde büyük bir şok etkisi yaratan, Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesi merkezli, 7,7 büyüklüğündeki ilk deprem ve ardından yaklaşık 9 saat sonra Elbistan merkezli 7,6 şiddetindeki ikinci deprem ile günlerce süren büyük artçı sarsıntılar sonrasında 11 il, 62 ilçe, 10 bin 190 köyde, büyük yıkıma yol açan depremler, eşi benzeri görülmemiş büyüklükte bir alana yayılmış ve ilk andan itibaren hem ülkemizde hem de tüm dünyada birinci gündem maddesi durumuna gelmiştir. Sabahın ilk saatlerinden sonra durumun vahameti ve korkunçluğu anlaşıncı ülkemizdeki tüm kamu birimleri ve binlerce yardımsever harekete geçerek, depremzedelere yardıma koşmuştur.

Türkiyenin uluslararası yardım çağrısına cevap veren 90 ülkeden gelen 11 bin 500'e yakın profesyonel kurtarma ekibiyle birlikte, toplamda 35 bin kişiyle dünyada eşi benzeri görülmemiş bir arama kurtarma çalışması gerçekleştirilmiş ve bu yazının hazırlandığı nisan ayının 17 sinde bildirilen resmi rakamlara göre 50.399 kişi yaşamını kaybederken, 271 bin kamu görevlisi ve gönüllünün bölgede görev aldığı açıklanmıştır. İlk günden itibaren hem uluslararası alanda hem de ülke çapında başlatılan yardım organizasyonları ve çalışmalar, sayısı yüzbinlere ulaşan depremzede ve afet bölgesi insanlarına yardım edebilmek için seferber olmuş, büyük yardım kampanyaları gerçekleştirilmiştir.

Büyük afet sonrasında İstanbul ve Türkiye Ermeni Katolik Cemaati Ruhani Reisi Başepiskopos Levon Zekiyan; 26-30 Mart 2023 tarihlerinde deprem bölgelerine 4 günlük özel bir ziyaret düzenledi. Başepiskopos Levon Zekiyan beraberinde, vakıf temsilcileri ; Masis Yontan, Justen Tarakçı, Harutyun Arif Ergüneş, Faruk

Uğurgel, İbrahim Uğurgel ve Timur Tanyer 'den oluşan bir heyetle, Adıyaman, İskenderun, Antakya, Samandağ, Diyarbakır, Adana ve Mardin'de depremzedelere ve resmi makamlara taziye ziyaretlerinde bulundular.

İlk olarak Mardin'e geçen heyet, Mardin'de büyük ölçüde restorasyonu tamamlanmış olan Surp Hovsep Ermeni Katolik Kilisesini ziyaret ederek, kilise yetkilileri Faruk Uğurgel ve İbrahim Uğurgel'den çalışmalarla ilgili bilgi aldılar. Mardin Kilisesi Vakfının yardım kolilerinin araçlara yüklenmesinden sonra heyet ilk olarak Adıyaman şehir merkezine geldi.

Adıyaman'da Süryani Katolik Metropoliti Melki Ürek'i makamında ziyaret eden Başepiskopos Levon Zekiyan, geçmiş olsun dileklerini ilettikten sonra, depremde hasar gören kilise binasının mevcut durumunu inceledi. Ön bölümlerinde destek kirişleriyle sağlamlaştırılmaya çalışılan eski kilise yapısının esas hasar alan bölümün arka cephe duvarı olduğu görüldü. Metropolit Melki Ürek, deprem sonrası yapılan çalışmalar ve yardımların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması ile ilgili bilgiler verdi.

Karayoluyla Diyarbakır'a geçen heyet, burada ilk olarak Vakıflar Bölge Müdürü Hakan Demir'i makamında ziyaret ederek, Diyarbakır ve çevresindeki Hristiyan yapılarının depremde aldığı hasarlar ve sonrasındaki bakım onarım çalışmalarıyla ilgili bilgiler aldı. Diyarbakır Vakıf Bölge Müdürlüğü'ndeki görüşme sonrasında, Dicle Üniversitesi ve Surp Giragos Kilisesi'nden yetkililerin rehberliğinde Diyarbakır'ın tarihi surlarında kısa bir gezi yapıldı. Ardından Dicle Üniversitesi Rektörü Mehmet Karakoç, heyeti makamında ağırlayarak, deprem sonrası Üniversite imkanlarıyla bölgede yapılan yardım çalışmalarını ve özellikle kendi sorumluluk alanlarında bulunan Ermeni ve Süryani yapılarıyla ilgili mimari çalışmaları anlattı.

Ermeni Katolik Başepiskoposluğu'na bağlı olan Diyarbakır'ın Sur ilçesindeki Surp Hovsep Ermeni Katolik Kilisesi'nin Dicle Üniversitesi tarafından restorasyonları tamamlanan ve "Kültür & Sanat Uygulama ve Araştırma Merkezi" olarak hizmete açılan bölümleri ile büyük kilise bölümü heyet tarafından denetlendi. Üniversiteden Rektörlüğe bağlı yetkililer, heyete restorasyonlar ve etkin-likler hakkında bilgi verirken, bir yandan da kilise içinde heyetin işaret ettiği, yapılması gereken birkaç düzenleme ile ilgili notlar aldılar. Özellikle 3 Haziran 2023 tarihinde burada yapılacak olan özel ayin için de ön görüşmeler yapılmış oldu. Üniversite yetkilileri ve tüm heyet buradan çok yakın bir mesafede bulunan Surp Giragos Ermeni Kilisesi'ne yürüyerek geçtiler ve Kiliseye kısa bir ziyarette bulundular.

Diyarbakır'daki son resmi ziyaretini Sur ilçesi kaymakamlığına yapan heyet, Sur Kaymakamı Asım Solak tarafından karşılandı. Sur ilçesindeki eski Ermeni Mahallesi ve burada yer alan Kiliselerle ilgili bilgiler aktaran Asım Solak, 3 Haziran'da yapılacak ziyareti de heyecanla beklediklerini belirtti. Tarihi Sur ilçesindeki ziyaret, ünlü Dört Ayaklı Minare çevresi ve eski çarşı sokaklarında yapılan kısa yürüyüşle tamamlandı.

Diyarbakır'dan karayoluyla İskenderun'a hareket eden heyet, gece saatlerinde İskenderun Katolik Kilisesi'ne ulaştı ve geceyi burada, halen ayakta ve sağlam durumda olan misafirhane binasında geçirdi. Sabah'ın aydınlattığı gün ışığında, yerle bir olmuş olan 152 yıllık Kilisenin yıkıntıları herkesin yüreğini burktu. Küçük şapelde yapılan sabah duası ardından Monseigneur Paolo Bizzeti, Başepiskopos Levon Zekiyan ile görüşerek, deprem sonrası Kilisenin durumu ve cemaate yapılan yardımlarla ilgili çeşitli bilgiler verdi. İskenderun Latin Katolik Kilisesi'nin yine çok

yakınında bulunan "Surp Karasun Manuk Ermeni Kilisesi"ni de ziyaret eden heyet, Kilisenin vakıf yöneticilerinden bilgi alarak deprem sırasında oluşan hasarları yerinde gözlemlədiler. Buradan yine karayoluyla ayrılan heyet, Antakya, Samandağ ve Hatay merkezinden geçerek yol boyunca depremin yaratmış olduğu büyük yıkımı üzüntüyle izlediler.

Başepiskopos Levon Zekiyan ve beraberindeki heyet, Hatay'ın son etnik Ermeni köyü olan Vakıflı Köyünü de ziyaret etti. Depremde birkaç evin yıkıldığı ve kilisenin de hasar aldığını söyleyen Vakıflı Köyü Vakıf Yetkilileri, "Tek tesellimiz can kaybı yaşanmadan bir kaç hafif yaralanma ile bu büyük felaketi atlatabilmemiz..." dediler. Önce Vakıflı Köyü girişindeki fuaye alanında vatandaşlarla görüşen Başepiskopos Levon Zekiyan ve beraberindeki heyet, yanlarında getirdikleri yardım malzemelerini teslim ederken, orada yaşayanlarla konuşarak, köydeki sorun, eksiklik ve ihtiyaçları not aldıktan sonra birlikte dualar ettiler.

Kilisenin deprem sonrası durumunu inceleyen heyet, Vakıflı Köyünden ayrılarak, Hatay Afet Merkezine geçti. Hatay İl Afet Koordinasyon Merkezine giderek, orada bulunan Edirne Valisi Hüseyin Kürşat Kırbıyık ve Denizli Valisi Ali Fuat Atik ile görüşen heyet, bölgeyle ve afet çalışmalarlarıyla ilgili bilgi aldılar. Özellikle Hatay ili içinde oluşturulan konteyner kentlerle ve çadır kentlerle binlerce kişiye verilen barınma hizmetini anlatan valiler ile yapılan görüşmelerin tamamlandığı anlarda, Hatay İl Afet Merkezine giriş yapan Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu ile de konu ilgili görüşmeler yapıldı. Bakanların yakın bir ilgi ile karşıladıkları Başepiskopos Levon Zekiyan; köylerimizin ve deprem bölgesinde yaşayan Hristiyan cemaatimizin ihtiyaç ve taleplerini bakanlara şahsen iletilmiş oldu.

Yazı ve fotoğraflar : Timur Tanyer

ՄԵԾ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԷՆ ԵՏՔ

6 Փետրոսար 2023, Երկուշաբթի Թուրքիա արթնցաւ սև ու ծանր օրի մը: Առաւօտեան ժամը 04.17ին երկրի հարաային ու հարաւարեւելեան շրջանները ցնցուեցան ահատր երկրաշարժով մը, որուն յաջորդեցին ուրիշներ: Որպէս «դարոա աղետը» կարելի է բնութագրել պատահածը, որ Թուրքիոյ հանրապետական շրջանի պատմութեան մէջ պատճառ դարձաւ աննախընթաց ողբերգութեան մը, իսկելով բազմահազար զոհեր ու իր ետին թողլով մեծ աւերոածներ և անամոքելի ցաւ մը:

Առաջին շարժը, որ մարդիկը ցնցեց իրենց գիշերային խոր քունին մէջ, պատահեցաւ Քահրամանմարաշի Փազարճըք գաառակին մէջ և ունէր 7.7 բալ սաստկութիւն: Առաջինէն մօտատրապէս ինը ժամ ետք տեղի ունեցաւ 7.6 բալ սաստկութեամբ երկրորդ մը, որպէս կեդրոն ունենալով Էլպիսթանը: Այս երկու իրերայաշորդ երկրաշարժերուն յաջորդեցին առաւել կամ նուազ ուժգնութեամբ յետցնցումներ, որոնք տեցին օրեր ու օրեր: Այս բոլորը ունէին աննախադէպօրէն մեծ տարողութիւն: Յնցումները հարուածեցին ամբողջ տարածքը, գործելով իրենց աւերը աննկարագրելիօրէն լայն տարածութեան մը վրայ: Աղետի գօտիին մէջ 11 նահանգ, 62 գաառակ, 10 հազար 190 գիւղ կրեցին մեծ վնասներ: Իրերայաշորդ երկրաշարժները և անոնց հետևանքներն ու ազդեցութիւնները թէ՛ երկրի և թէ՛ ամբողջ աշխարհի տարածքին դարձան գլխատր օրակարգի նիւթ: Առաւօտեան առաջին ժամերէն ետք՝ երբ յայտնի դարձաւ ողբերգութեան տարողութիւնը, երկրի բոլոր հասարակական

կազմակերպութիւններն ու հաստատութիւնները, նաև հազարատր կամատրներ իսկոյն շարժման անցան և օգնութեան փութացին աղիտեալներուն:

Թուրքիայէն բարձրացած համաշխարհային օգնութեան կանչերը անմիջապէս արձագանգ գտան աշխարհի չորս տարածքին: Իննսուն երկիրներէ 11 հազար 500-ի մօտ արհեստավարժ փրկարարական շուկատներու հետ միասին ընդամէնը 35 հազար նոփրեալներու մասնակցութեամբ կատարուեցան որոնողական-փրկարարական աշխատանքներ, որոնք իրենց ծաւալով ու տարողութեամբ աշխարհի երեսին դարձան աննախընթաց: Ապրիլ 17-ի դրութեամբ՝ երբ գրի կ'առնուէր սոյն գրութիւնը, ըստ պաշտօնական տուեալներու՝ աղետի գօտիին մէջ 50 հազար 399 հոգի իր կեանքը կորսնցուցած, հասարակական հաստատութիւններու պաշտօնեաներէ և կամատրներէ բաղկացեալ 271 հազար հոգի իր մասնակցութիւնը բերած է որոնողական-փրկարարական ու մարդասիրական աշխատանքներու, անձամբ պաշտօն ստանձնելով շրջանին մէջ: Առաջին մէկ օրէն թէ՛ համաշխարհային տարողութեամբ և թէ՛ երկրի տարածքին սկիզբ առած են օգնութեան նախաձեռնութիւններ, կազմակերպուած են մարդասիրական աշխատանքներ: Օժանդակութեան հսկայ ներոյժ մը զօրակոչի ենթարկուած է, որպէսզի օգնութեան ձեռք երկարի շարժէ տուժած և աղետի գօտիի բնակիչ հարիւր հազարաւորներու: Այս նպատակաւ իրականացած են օգնութեան մեծ արշաներ:

Այս անօրինակ աղետէն անմիջապէս ետք Իսթանպուլի և Թուրքիոյ Հայ Կաթողիկէ Համայնքի Վիճակատը Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեան 26-30 Մարտ 2023 թուականներու միջև կազմակերպեց քառօրեայ ուղևորութիւն մը դէպի աղետի գօտի: Ուղևորութեան՝ Գերապայծառ Լևոն Արք. Զէքիեանին կ'ողեկցէր յանձնախումբ մը, որուն Հայ Կաթողիկէ Համայնքի վաքըֆներու ներկայացուցիչներու կողքին մաս կը կազմէին Մասիս Եոնթան, Ժուսթէն Թարաքճը, Յարութիւն Արիֆ Էրկինէշ, Ֆարուք Ուղուրկէշ, Իպրահիմ Ուղուրկէշ և Թիմուր Թանէէր: Խումբը Ատրեամանի, Իսքէնտերունի, Անթաքիոյ, Սամանտաղի, Տիյարպարըրի, Ատանայի և Մարտինի մէջ աղիտեալներուն և պաշտօնական մարմիններուն տուաւ ցաւակցական այցելութիւններ:

Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեանի գլխատրած խումբը նախ Հասա Մարտին և այցելեց Ս. Յովսէփի Հայ Կաթողիկէ եկեղեցին, որուն վերականգնման աշխատանքները գրեթէ Հասած էին իրենց աւարտին: Այցելումները եկեղեցոյ պատասխանատուներ Ֆարուք Ուղուրկէշ և Իպրահիմ Ուղուրկէշն համապարփակ տեղեկութիւններ ստացան կատարուած աշխատանքներու մասին: Մարտինի եկեղեցոյ կողմէ պատրաստուած օժանդակութեան արկղերու փոխադրամիջոցներու մէջ բեռնումէն ետք խումբը ծամբայ ելաւ և Հասա Ատրեամանի քաղաքային հրապարակ:

Գերապայծառ Զէքիեան, Ատրեամանի Ասորի Կաթողիկէ Համայնքի Մետրապօլիտ Մելքի Իւրէքին իր նստավայրին մէջ այցելութիւն մը տալով որպէս Համայնք շտաով վերականգնման և իրենց վերբերում

ամենակարճ ժամանակի ընթացքին բուժման ուղղութեամբ Մետրապօլիտին բարեմաղթութիւնները յայտնելէ ետք, քննեց վնասուած եկեղեցոյ շէնքին ներկայ վիճակը Յայտնի էր որ առջևի ճակատը իբր յենակ ծառայող գերաններու օգնութեամբ ամրացուած եկեղեցոյ հին շէնքին ետևի երեսն էր՝ որ կրած էր ամենամեծ վնասը: Մետրապօլիտ Մելքի Իւրէք ներկաներուն անհրաժեշտ տեղեկութիւններ փոխանցեց երկրաշարժէն ետք կատարուած աշխատանքներու և մարդասիրական օժանդակութիւնը կարիքատրներուն հասցնելու միջոցներուն կապակցութեամբ:

Ատրեամանէն ետք խումբը ցամաքային ճամբով ուղղուեցաւ դէպի Տիյարպարըր, ուր նախ իր պաշտօնատեղիին մէջ այցելեց Շրջանային վաքըֆներու տնօրէն Հաքան Տէմիրի: Հոն խումբը լրաբանութիւն ստացաւ Տիյարպարըրի և շրջակայքի քրիստոնէապատկան կառոյցներու երկրաշարժէն կրած վնասներուն և ասոնց յաջորդող վերանորոգման ու վերականգնման աշխատանքներուն շուրջ: Շրջանային վաքըֆներու տնօրէնութեան մէջ կայացած հանդիպումէն ետք Տիճլէ համալսարանի և Ս. Կիրակոս եկեղեցոյ պատասխանատուներու առաջնորդութեամբ կատարուեցաւ կարճ շրջապտոյտ մը Տիգրանակերտի պատմական պարիսպներուն միջև: Ապա Տիճլէ համալսարանի Ռեկտոր Մհմէտ Քարաքոշ խումբը պատուասիրեց իր պաշտօնատեղիին մէջ և հիւրերուն բացատրութիւններ տուաւ ուղղակի համալսարանին սեփական միջոցներով շրջանին մէջ կատարուած մարդասիրական օժանդակութեան և մասնաւորաբար իրենց պատասխանատուութեան մարզին մէջ ներգրատած Հայ և ասորի համայնքապատկան կառոյցներուն վրայ յառաջ տարուած ճարտարապետական աշխատանքներուն կապակցութեամբ:

Արհիպապատիւ Գերապայծառ Տիրոջ առաջնորդութեամբ խումբը Տիյարպաքըրի Սուր գաւառակին մէջ այցելեց նաև Ս. Յովսէփ հայ կաթողիկէ եկեղեցին, որ կը գործէ Հայ Կաթողիկէ Առաջնորդարանի հովանաւորութեան ներքև: Հոն այցելու խումբը առիթն ունեցաւ տեղւոյն վրայ քննարկումներ կատարելու Տիծլէ Համալսարանին կողմէ վերականգնման ու բարեգարդման աշխատանքները արդէն իսկ աւարտին հասած և որպէս «Մշակոյթի և արուեստի կիրարկման և հետազոտութեան կեդրոն» ժողովուրդին ծառայութեան մատուցուած եկեղեցոյ բաժիններուն և որպէս աղօթատեղի պաշտամունքի վերաբացուած եկեղեցոյ մայր ու գլխատր շէնքին վրայ: Մինչ համալսարանի վերատեսչութենէն պատասխանատուներ մէկ կողմէ խումբին տեղեկութիւններ կը հաղորդէին կատարուած վերականգնման աշխատանքներու և մշակոյթի կեդրոնին մէջ տեղի ունեցած միջոցառումներու մասին, միւս կողմէն ալ արձանագրութեան կ'առնէին այցելու խումբին կողմէ կատարուած կարևոր մատնանշումներն ու տեղին թելադրութիւնները, որոնք կ'առնչէին կատարուող խիստ անհրաժեշտ նկատուած մի քանի յետագայ բարեկարգումներու: Այսպէս՝ ձևով մը 3 Յունիս 2023 թուականին եկեղեցոյ մէջ կատարելի յատուկ արարողութեան համար ալ նախահանդիպում մը իրականացած եղաւ կողմերուն միջև: Համալսարանի պատասխանատուները և ամբողջ խումբը ապա հետիոտն անցան Ս. Յովսէփ եկեղեցիին մերձակայ հայոց Ս. Կիրակոս ուղղափառ եկեղեցին և այս դարաւոր աղօթատեղիին ևս տուին կարծ այցելութիւն մը:

Այցելու խումբը Տիյարպաքըրի մէջ իր վերջին պաշտօնական այցելութիւնը իրականացուց Սուր գաւառակի գաւառապետութեան, ուր դիմաւորուեցաւ գաւառապետ Ասըմ Սուլաքի կողմէ: Գաւառապետը խումբին փոխանցեց տեղեկութիւններ Սուրի հին հայկական թաղամասին և թաղին դարաւոր եկեղեցիներուն մասին: Ասըմ Սուլաք արտայայտեց նաև իր գոհունակութիւնը 3 Յունիսին կատարելի այցելութեան կապակցութեամբ, անցնելով որ իրենք մեծ

յուզումով և անհամբերութեամբ կը սպասէին այցելու խումբին կրկին ժամանման, անշուշտ ուխտաւորներու ընկերակցութեամբ: Պատմական Սուր գաւառակի այցելութիւնը վերջ գտաւ նշանատու չորս ոտքով մինարէի շրջակայքի և հին շուկայի փողոցներուն մէջ տեղի ունեցած կարծ շրջապտոյտով մը:

Խումբը դէպի Իսքենտերուն ուղղուելու համար Տիյարպաքըրէն ծամբայ ելաւ ցամաքի ծամբով և գիշերուան ուշ ժամերուն հասաւ Իսքենտերունի լատին կաթողիկէ եկեղեցին և գիշերը անցուց եկեղեցոյ հիւրանոցին մէջ, որ բարեբախտաբար կանգուն վիճակի մէջ կը գտնուէր: Բայց և այնպէս լուսաբացին հետ բոլորին սրտերը կոտտացին ի տես հիմնայատակ քանդուած 152 տարուան եկեղեցոյ աներակներուն պարզած տեսարանին: Փոքր մատրան մէջ կատարուած առաւօտեան աղօթքէն ետք Անատոլուի Կաթողիկէ եկեղեցիներու առաքելական տեղապահ Մոնսինյոր Փաղոյ Պիցցէթի Եպիսկոպոսը ունեցաւ հանդիպում մը Գերապայծառ Լևոն Արք. Զէքիեանի հետ և յետ երկրաշարժի եկեղեցոյ պարզած վիճակին և քրիստոնեայ համայնքին ուղղուած մարդասիրական օգնութեան մասին տեղեկացուց Արհիպապատիւ Տիրոջ: Յաջորդիւ խումբը այցելեց Իսքենտերունի հայոց Սրբոց Քառասուն Մանկանց եկեղեցին, որ կը գտնուի լատին կաթողիկէ եկեղեցոյ հարևանութեան մէջ: Հոն ևս խումբը եկեղեցոյ պատասխանատուներէն տեղեկութիւններ քաղեց եկեղեցոյ շէնքին ներկայ վիճակին մասին և առիթն ունեցաւ տեղւոյն վրայ ռառամասիրելու ուժգին ժաժերու հետևանքով գոյացած անբուժելի վնասները:

Իսթենտերունէն հրաժեշտ առնելէ ետք, խումբը կրկին ծամբայ ինկաւ, ցամաքային ծամբով անցնելու համար Անթաքիայէ, Սամանտաղէ և Հաթայ նահանգի կեդրոնէն. ծամբուն տևողութեամբ սրտի խոր կակիծով ականատես դարձաւ մեծ աղէտին պատճառ դարձած ծանրածանր անեղներուն: Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեան և իրեն ընկերակից յանձնախումբը այցելեցին նաև Հաթայի ազգագրական տեսակէտէ վերջին ու միակ հայկական գիւղը՝ Վաքըֆգիւղը: Գիւղին պատասխանատուները յայտնեցին թէ զօրատր ցնցումներու հետևանքով քանի մը բնակարան փոկ եկած, գիւղին եկեղեցին ալ վնաս կրած էր: «Մեր միակ մխիթարութիւնը սա է՝ որ բացի քանի մը թեթև վիրաւորեալներէ՝ առանց մարդկային կորուստի կրցանք փրկուիլ այս պատուհասէն» կ'ըսէին պատասխանատուները: Գերապայծառ Տէրը և իր ընկերակիցները նախ գիւղին մուտքի հրապարակին վրայ տեսնուեցան հայրենակիցներու հետ, յետոյ անոնց յանձնեցին իրենց բերած մարդասիրական օժանդակութեան ծրարներն ու պարագաները: Տեղացի ժողովուրդի հետ կատարուած զրոյցի արդիւնքին այցելուները արձանագրեցին գիւղին դիմագրաւած հարցերը, նաև գիւղի բնակիչներուն պակասներն ու կարիքները և հաստատեալ ժողովուրդին հետ միաբերան աղօթք բարձրացուցին առ Աստուած:

Այցելու խումբը եկեղեցոյ յետ երկրաշարժի պարզած վիճակը ստուգելէ ետք բաժնուեցաւ

Վաքըֆգիւղէն և անցաւ Հաթայի աղէտի կեդրոնը: Հաթայի նահանգային աղէտի համակարգման կեդրոնին մէջ խումբը առիթն ունեցաւ տեսակցելու Էտիրնէ նահանգի կոաակալ Հիսէյին Քիւրշաթ Քըրպըլըքի և Տենիզլի նահանգի կոաակալ Ալի Ֆուաթ Աթիքի հետ, որոնք նոյնպէս այցելած էին աղէտի գօտի: Կոաակալները շրջանի մէջ յետ երկրաշարժի ստեղծուած կացութեան և աղէտի յաղթահարման ուղղեալ կատարուած աշխատանքներու մասին տեղեակ պահեցին այցելուները: Նահանգապետները մասնատրաբար բացատրութիւններ տուին Հաթայ քաղաքի մէջ կառուցուած տոմիկային բնակավայրերու և վրանաքաղաքներու, նաև հազարաւորներու մատուցուած նման պատասպարանային ծառայութիւններու մասին: Մինչ նահանգապետներու հետ խումբին տեսակցութիւնը կը հասներ իր աարտին, ճիշտ այդ պահուն Հաթայի նահանգային աղէտի համակարգման կեդրոն մուտք գործեցին Առողջապահութեան նախարար Ֆահրետտին Քոճա և Ներքին գործոց նախարար Սիւլէյման Սոյլու, որոնց հետ ևս խումբը առիթն ունեցաւ տեսակցելու և նիւթի կապակցութեամբ քննարկումներ կատարելու: Մեծայարգ նախարարները մօտիկ հետաքրքրութիւն ցուցաբերեցին Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեանի նկատմամբ: Այս առթիւ Գերապայծառ Տէրն ալ իրենց անձամբ փոխանցեց երկրաշարժէ տուժած շրջաններու մեր քրիստոնեայ համայնքին կարիքներուն և պահանջներուն վերաբերեալ անհրաժեշտ տեղեկութիւններ:

Գրութիւն և լրանակարներ՝ Թիմուր Թանէր

APELOĞLU ANDON VAKFI

ADI SOYADI	GÖREVİ	MESLEĞİ
ALEKSAN KALPAKCIYAN	BAŞKAN	KUYUMCU
POLCAN YONTAN	BAŞKAN YARDIMCISI	YÜKSEK MALİ MALİ MÜŞAVİR DENETİM UZMANI
MAYK MIGİRDİÇ DİNDİSYAN	ÜYE	KİMYA YÜKSEK MÜHENDİSİ
SERPİL ÇULCU	SAYMAN	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ
YAKUP SAİT SUCU	ÜYE	KUYUMCU
FERİT MİMAR	ÜYE	KUYUMCU
YASMİN İRİS YAĞLIYAN ROSTOMYAN	ÜYE	TEKSTİL TASARIM
MARİ JAKLİN KOÇYAN	ÜYE	ELEKTRİK MÜHENDİSİ
JORJ YERVANT HÜRMÜZ	ÜYE	TURİZM
SERCAN SÜMER	ÜYE	LOJİSTİK YÖNETİCİ
JİSLEN KURBAN	ÜYE	EV HANIMI
ÇETİN ÖĞMEN	ÜYE	KUYUMCU
MİLANDA ÖVEM	ÜYE	YÖNETİCİ ASİSTANI/EMEKLİ
SEVGİ ÖZTÜRK	ÜYE	GAYRİMENKUL DANIŞMANI
RUDİ BARLAS	ÜYE	İÇ MİMAR
TAMAR KARAYILMAZ	ÜYE	E-TİCARET UZMANI
SEVAN HARUNYAN	ÜYE	KUYUMCU

BEYOĞLU ANARATHİĞUTYUN ERMENİ KATOLİK RAHİBELER MANASTIRI VE MEKTEBİ VAKFI

ADI SOYADI	GÖREVİ	MESLEĞİ
DİKRAN ÖDÜL	BAŞKAN	İŞ İNSANI
CAN BARLAS	BAŞKAN YARDIMCISI	GÜMÜŞÇÜ
MURAT ÖĞMEN	BAŞKAN YARDIMCISI	KUYUMCU
MARİ JAKLİN KOÇYAN	SEKRETER	ELEKTRİK MÜHENDİSİ
GARO VAHİ AVCI	VEZNEDAR	SİGORTACI
ALEKSAN PASKAL KALPAKCIYAN	ÜYE	KUYUMCU
ALEN KRİKOR GAZER	ÜYE	MUHASEBE
RUDİ BARLAS	YEDEK ÜYE	
AYDIN ÖĞMEN	YEDEK ÜYE	KUYUMCU
JÜLYET TANYA KOÇYAN	YEDEK ÜYE	ÇEVRE MÜHENDİSİ
SERPİL ÇULCI	YEDEK ÜYE	İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ

BEYOĞLU SURP GAZER ERMENİ KATOLİK MANASTIRI VE MEKTEBİ VAKFI

ADI SOYADI	GÖREVİ	MESLEĞİ
GAREN ANAN	BAŞKAN	MÜTEAHHİT
JAN RAFİ ÇEKİÇ	BAŞKAN YARDIMCISI	SERBEST MESLEK
SOFİ SİLVA NUYAN	GENEL SEKRETER	YÖN. KRL. SEKRETERİ VE SATINALMA
ARLİN KAROLİN KUYUMCU	MUHASİP	GENEL MÜDÜR
MASİS MIGİRDİÇ APELYAN	VEZNEDAR	TURİZMCİ
CORCİ SULTANOĞLU	ÜYE	KALORİFER-SU TESİSATI
OHANNES YAHYA İŞİKBAY	ÜYE	SANAYİCİ
JULYET TANYA KOÇYAN	YEDEK ÜYE	ÇEVRE MÜHENDİSİ
MELİSA KUYUMCU	YEDEK ÜYE	İ.K. MÜDÜRÜ
MELİSA ÇARIKLIYAN	YEDEK ÜYE	YÖNETİCİ ASİSTANI
NATALİ APELYAN	YEDEK ÜYE	HALKA İLİŞKİLER İTHALAT/İHRACAT

BEYOĞLU SAKIZAĞACI ERMENİ KATOLİK SURP ASDVAZAZİN KİLİSESİ VAKFI

ADI SOYADI	GÖREVİ	MESLEĞİ
YENAL SUCİ	BAŞKAN	SERBEST MESLEK
CENK UĞURGEL	BAŞKAN YARDIMCISI	KUYUMCU
SERDAR CELAL	SEKRETER	İŞ İNSANI
NATALİ GEYİMLİ	MUHASİP	SERMAYE PİYASASI VE BORSA UZMANI / BİLİRKİŞİ
KARABET KARADAŞ	ÜYE	DIŞ TİCARET / MÜMESSİLLİK
CAN D. ORUNDAŞ	ÜYE	KAPTAN / SU BİLİMLERİ MÜH. / İŞ İNSANI
MAYK MIGİRDİÇ DİNDİSYAN	ÜYE	KİMYA YÜKSEK MÜH. / İŞ İNSANI
POLCAN YONTAN	ÜYE	İLETİŞİMCİ / YAY - YMM FİRMASINDA DEN. RAP. UZMANI
SİLVA ÖZTÜRK	ÜYE	GAYRİMENKUL DANIŞMANI
ALEKSAN KALPAKCIYAN	ÜYE	KUYUMCU
FERİT MİMAR	ÜYE	KUYUMCU

KARAKÖY SURP PIRGIÇ ERMENİ KATOLİK KİLİSESİ VAKFI

ADI SOYADI	GÖREVİ	MESLEĞİ
TANYEL ATSUP	BAŞKAN	KUYUMCU
ÖZCAN ADEM	BAŞKAN YARDIMCISI	KUYUMCU
SEVAN HOVSEP HARUNYAN	BAŞKAN YARDIMCISI	KUYUMCU
SOFİ SİLVA NUYAN	GENEL SEKRETER	YÖN. KRL. SEKRETERİ VE SATINALMA
ALEN KİRKOR GAZER	MUHASİP	MUHASEBE
HİSTO ADEM	VEZNEDAR	ESNAF
CENG UĞURGEL	ÜYE	KUYUMCU

KOCA MUSTAFA PAŞA ANARATHİĞUTYUN ERMENİ KATOLİK KİLİSESİ VAKFI

ADI SOYADI	GÖREVİ	MESLEĞİ
HİSTO ADEM	BAŞKAN	KUYUMCU
DANİEL ASTUP	BAŞKAN YARDIMCISI	ESNAF
AYDIN ÖĞMEN	VEZNEDAR	Dijital Pazarlama UZMANI
MERİ UĞURGEL	SEKRETER	IT GİRİŞİMCİSİ
MURAT ÖĞMEN	ÜYE	KUYUMCU
ÇETİN ÖĞMEN	ÜYE	KUYUMCU
SEVAN HOVSEP	ÜYE	MÜCEVHER ÜRETİCİSİ

ORTAKÖY SURP KIRİKOR LUSAVORİÇ ERMENİ KATOLİK KİLİSESİ VAKFI

ADI SOYADI	GÖREVİ	MESLEĞİ
MARİ MİMAR	BAŞKAN	EV HANIMI
MANUŞAK SİMSARYAN	BAŞKAN YARDIMCISI	EMEKLİ TERCÜMAN
JUSTEN TARAKÇI	MUHASEBE	KUYUMCU
TAYFUN GÜRER	ÜYE	ESNAF
FİLİZ ADEM	ÜYE	EV HANIMI
HÜLYA ASTUP	ÜYE	EV HANIMI
ERDAL DİLLİ	ÜYE	TEKSTİLCİ
CAN MİMAR	YEDEK ÜYE	KUYUMCU
ERCAN İLGİN	YEDEK ÜYE	TEKSTİLCİ
JANET TARAKÇI	YEDEK ÜYE	EMEKLİ BANKACI
KORAY KURBAN	YEDEK ÜYE	MÜHENDİS

PANGALTI MIHİTARYAN ERMENİ KATOLİK MANASTIRI VE MEKTEBİ VAKFI

ADI SOYADI	GÖREVİ	MESLEĞİ
RAFİ ALİK	BAŞKAN	MALİ MÜŞAVİR
TALİN ERGÜNEŞ GAZER	BAŞKAN YARDIMCISI	HALKLA İLİŞKİLER MÜDÜRÜ
DR. AKSEL SEYAHİ	BAŞKAN VEKİLİ	DOKTOR
ARMAN BIYIKLI	YAZMAN	SATIŞ MÜDÜRÜ
ARSEN ROSTOMYAN	MUHASİP	MUHASEBE MÜDÜRÜ
KIRKOR BALOĞLU	VEZNEDAR	BANKACI
SARKİS SİROP	KURUCU TEMSİLCİSİ	DOKTOR

MARDİN ERMENİ KATOLİK KİLSESİ VAKFI

ADI SOYADI	GÖREVİ	MESLEĞİ
MANSUR UĞURGEL	BAŞKAN	KUYUMCU
İBRAHİM UĞURGEL	BAŞKAN VEKİLİ	KUYUMCU
EDİP UĞURGEL	MUHASİP	KUYUMCU
FARUK UĞURGEL	GENEL SEKRETER	MÜHENDİS
İSTİSAM KOÇ	ÜYE	EV HANIMI
ERCAN UĞURGEL	ÜYE	KUYUMCU
ÇOŞKUN UĞURGEL	ÜYE	KUYUMCU

FRANSIZ FAKİRHANESİNE ZİYARET

8 Haziran Salı sabahı saat 11:00'de İstanbul ve Türkiye Ermeni Katolik Cemaati Ruhani Reisi Pek Muhterem Başepiskopos Levon Zekiyan, Başrahip Vartan Kazancıyan'ın eşliğinde halk dilinde "Fransız Fakirhanesi" olarak bilinen Bomonti'de bulunan "Yoksulların Küçük Kız Kardeşleri Cemaati" tarafından yönetilen, 70'ten fazla yaşlının bir çatı altında bir arada yaşadığı huzurevine ziyarette bulundular. Pek Muhterem Başepiskopos Levon Zekiyan'ın ziyareti, Vosgeperan Kilisesi Kadınlar Kolu üyelerinin inisiyatifi ve daveti oldu. Kendileri yılda bir kez, çoğu Hristiyan cemaatine mensup yaşlı anne ve babaları ziyaret ederek onlarla beraber günün yemeğini paylaşırlar.

Gelenek haline gelen bu yıllık ziyaret Başrahip Vartan Kazancıyan'ın sunduğu Kutsal Ayin'le başladı. Başepiskopos Levon Zekiyan, Vosgeperan Kadınlar Kolu üyelerine ve Küçük Kız Kardeşler Cemaati'ne hitaben yaptığı teşekkür sözlerinin ardından, Başrahip Vartan Kazancıyan günün vaazında bugünkü litürjide Vaftizci Yahya'dan bahsedildiğini ve İncil'de İsa'nın Yahya'nın öğrencilerine verdiği cevabını,

mucizelerin kendisinin kurtarıcı olduğunu gerçekten doğrulayan İsa aracılığıyla gerçekleştiğini anlattığını söyledi.

Vosgeperan Kadınlar Kolu üyelerinden Bayan Arusyag Sultanoğlu, Bayan Mari Mimar, Bayan Markrit Terdekyan ve Bayan Canet Tarakçı bu ziyarete katılım gösterdiler.

Kutsal Ayin'de Astdiyakonlar Jan Acemoğlu, Levon Yunkes ve Emil Saman hizmet ettiler.

Yemeğin sonunda, huzurevinden sorumlu Başrahibe Meri, Başepiskopos Levon Zekiyan'a ve kadınlar kolu üyelerine teşekkürlerini iletti ve benzer ziyaretlerle bu çatının altından ruhani ve ermeni atmosferinin eksik olmamasını sağlamaya davet etti.

Vosgeperan Kadınlar Kolu Komitesi'nin 15 yıldan fazla bir süredir kiliseye vermiş oldukları maddi veya manevi destek ile, çoğu zaman insanların gözünden bilinmeyen, ancak Tanrı'nın gözünden kaçmayan girişimleriyle hizmet ettiklerini hatırlayalım.

Sevgili annelerimizin ellerine sağlık ve Tanrı onları başımızdan eksik etmesin.

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ՝ ԱՂՔԱՏՆԵՐՈՒ «ՓՈՔՐ ՔՈՅՐԵՐ»ՈՒ ՊՈՍՈՆԹԻԻ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՏԱՆ

մատուցանեն Գերյ. հայր Վարդան Ծ. Վրդ. Գազանձեան: Գերապայծառ Տիրոջ կողմէն Տիկնանց Յանձնախումբին և Փոքրիկ քոյրերու հասարակութեան ուղղաւած շնորհակալական խօսքէն ետք, հայր Վարդան օրոտան խօսքին մէջ յիշեց թէ այսօրոտան ծէսը կը յիշատակէ Յովհաննէս Մկրտիչը և Աւետարանը կը պատմէ Յիսուսի պատասխանը Յովհաննէսի աշակերտներուն թէ Յիսուսով հրաշքներ կը պատահին, որոք իսկապէս կը հաստատեն թէ ան է փրկիչը: Քարոզիչ վարդապետը հրաւիրեց հաւատա-ցեալները ապաշխարելու և խոստովանելու իրենց մեղքերը, որպէսզի կարենան ապրիլ Յիսուսի ներկայութիւնը իրենց կեանքին մէջ:

Հինգշաբթի 8 Յունիս 2023 առաւօտեան ժամը 11:00-ին Իսթանպուլի և Թուրքիոյ Կաթողիկէ Հայոց Վիճակատր Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեան, ընկերակցութեամբ Գերյ. Հ. Վարդան Ծ. Վրդ. Գազանձեանին, այցելեցին ժողովրդական լեզուով ծանչցուած «Քրանսըզ ֆաքիրհանէսի» կոչուած «Աղքատներու Փոքրիկ Քոյրերու» Միաբանութեան մատակարարած Պոմոնթի շրջանին մէջ գտնուող հանգստեան տունը, ուր աւելի քան 70 տարեցներ միասին կ'ապրին մէկ յարկի տակ, արժանանալով նուիրեալ կոյսերու ամենօրեայ խնամքին, աղօթելով անոնց հետ միասին և հասարակական կեանք մը կազմելով անոնց հետ:

Ոսկեբերան Տիկնանց Յանձնախումբէն մասնակցող անդամներն էին՝ Տիկին Արուսեակ Սուլթանօղլու, Տիկին Սարի Միմար, Տիկին Մարքրիտ Թերտեքեան, Տիկին Ժանէթ Թարաքճի:

Սուրբ Պատարագին ծառայեցին կիսասարկաւազներ՝ Ժան Աճեմօղլու, Լևոն Եունքէս և Էմիլ Սաման:

Հանդիսատար ճաշի աարտին խնամքի այս տան մեծատրուհի մայր Մերի Գերապայծառ Տիրոջ և Տիկնանց յանձնախումբին ի սրտէ շնորհակալութիւն յայտնեց և հրաւիրեց որ նման այցելութիւններով հոգևոր և հայկական մթնոլորտը անպակաս ընեն խնամքի այս տան երդիքին տակ:

Արհի. Գերապայծառ Տիրոջ այցելութիւնը նախաձեռնութիւնն էր ու հրաւերը Ոսկեբերան Եկեղեցոյ Ազնոսափայլ Տիկնանց յանձնախումբին, որ տարին անգամ մը կը կազմակերպէ այցելութիւն մը տարեց հայրիկներուն ու մայրիկներուն, որոնց մեծ մասը հայազգի զաւակներ են: Ոսկեբերան Եկեղեցասէր Տիկիները իրենց հետ ժպտէն անդին կը տանին նաև նիւթական նպաստ մը և այդ օրոտան ճաշը կը բաժնեկցին միասին:

Յիշենք որ Ոսկեբերան տիկնանց յանձնախումբը աւելի քան 15 տարիներէ ի վեր կը ծառայէ եկեղեցւոյ և պոլսահայ իրականութեան, ըլլայ իր նիւթական կամ բարոյական օժանդակութիւններով և ձեռնարկներով, որոնք յաճախ անյայտ կը մնան մարդոց աչքերէն բայց Աստուծոյ աչքէն բան չի վրիպիր:

Աւանդութիւն դարձած այս տարեկան այցելութիւնը սկսաւ սուրբ Պատարագով զոր

VAKIFLIKÖY BELGESELİ

14 Nisan Cuma akşamı, Feriköy Şirinoğlu Salonunda, seslendirmesini Bülent Aydın'ın, senaryo ve kurgusunu Murat Ezer'in, montajı ise Harutyun Gevorgyan'ın yaptığı, Türkiye'nin tek Ermeni köyü Vakıflıköy Belgeseli seyircilerle buluştu. Murat Ezer, belgeselin hazırlamasında emeği geçenlere, sponsorlara ve konuklara teşekkür konuşmasını yaptıktan sonra Vakıflıköy Belgeselinin gösterimi başladı.

Günlük köy hayatından görüntüleri, kahvaltıları, yemekleri, çay bahçelerini, kilisedeki ayinleri ve kutlamaları izlemek son derece ilginç ve bir o kadar da etkileyiciydi.

1915 tehciri sırasında, o civardaki 7 köyde yaşayan Ermeni'lerin %80 kadarı tehcire gitmeyi reddedip, hayvanlarını da yanlarına alarak Musa Dağına çıkarlar.

Burada açlıkla, hastalıklarla 46 gün boğuşuktan sonra yardıma gelen dört Fransız ve bir İngiliz gemisine Çevlik sahilinden binerler ve Mısır'ın Port Said limanına sığınır.

Üç yıl boyunca çadırlarda yaşayan köylüler, ancak 1918 yılında kendi ata topraklarına kavuşabilirler. Musa Dağı'na 4072 kişi çıkmış, bunlardan 18'i yaşadıkları zor koşullarda hayatlarını kaybetmişler.

Günümüzde, kış mevsiminde köyde yaklaşık 130 kişi yaşamaktadır. Yaz aylarında ise şehirlerden ve yurtdışından gelenlerle bu sayı bir hayli artmaktadır.

Belgeselde, dededen toruna geçen ve günümüzde halen sürmekte olan yaban domuzu avı geleneğini, çocuk parkını, Patrik Mesrop Kültür Vakfını, Vakıflıköy Müzesini, son derece bakımlı Ermeni mezarlığını, portakal, limon, mandalina ve zeytin bahçelerini, köyde düzenlenen eğlenceleri, Kadınlar Kooperatifinin çalışmalarını da ayrıntılı olarak izledik.

Patrik Hazretleri Maşalyan'ın Meryemana Gününde (Asdvadzadzin) yaptığı duadan sonra, 7 Ermeni köyünü simgeleyen 7 kazanın ateşinin yakılması töreni ve köyün delikanlılarının büyük emek sarfederek keşkeğin hazırlanması, belgeselin en etkileyici, en ilginç ve heyecan verici bölümüydü.

Gösterimden sonra konuklar hazırlanmış kokteyle ağırlandılar.

Emeği geçen herkesi ve özellikle Murat Ezer'i içtenlikle kutlar, bu güzel geceyi bizlere yaşattıkları için kendim ve tüm konuklar adına teşekkür ederim.

PANGALTI LİSESİNDEN YETİŞENLER DERNEĞİ

Pangaltı Lisesi'nden Yetişenler Derneği, 23 Mart'ta düzenlenen ressam İda Kahraman'ın "İstanbul" temalı resim sergisinin açılış etkinliği ile Süleyman Nazif Sokak "Sıra Evler"deki yeni merkezinde faaliyet göstermeye başladı.

Açılışa Türkiye Ermeni Katolikleri Ruhani Reisi Başepiskopos Levon Kerabaydzar Zekiyan, Başrahip Hagopos Çopuryan, Başrahip Sarkis Ermen, Pangaltı Mihitaryan Vakıf Başkanı Rafael Jozef Alik ve yönetim kurulu üyeleri, Kurucu Temsilcisi Dr. Sarkis Serop, Pangaltı Mihitaryan Okulu Müdürleri Katya Vargı, Elda Karagözyan ve Eva Orakyan, Bomonti Mihitaryan Okulu Müdürü Karekin Barsamyan, Ermeni okullarından yetişenler derneği üyeleri ve davetliler katıldı.

Açılış kurdelesini, Başepiskopos Zekiyan ve Başrahip Çopuryan tarafından kesilmeden önce hayatını kaybeden dernek kurucuları ve üyeleri için dua edildi.

Açılış konuşmasını yapan PLYD başkanı Arsen Kovan, yeni dernek binasının küçük olduğuna dair yapılan yorumların doğru olduğunu, fakat gençlerle birlikte derneği eski günlerine getirmek

için yoğun çalışmalar yapacaklarını vurguladı. Eski vakıf yönetimine yer tahsisi için teşekkür eden Kovan, yeni gelen yönetim kuruluna da görevinde başarılar diledi.

Açılış gününü açtığı resim sergisi ile renklendiren ressam İda Kahraman'a Arsen Kovan tarafından teşekkür plaketi verildi.

Kapanış konuşmasını yapan Başepiskopos Zekiyan, Mihitaryan Derneği'nin geçmişinden bahsetti. Bu yeni binasında da tarihine yakışır önemli işler yapacağına ve Mihitaryan ismini yaşatacağına inandığını vurguladı.

Dernekte geçmişte "San" ve "Nor San" dergilerinin çıktığını, tiyatro sahnesinde oynanan Ermenice oyunlarla bir tarih yazıldığını hatırlatan Zekiyan, derneğe ait bir tiyatro salonunun yeniden oluşmasının gerektiğini belirtti.

Zekiyan, "Mihitaryan" ruhuyla hep beraber çalışalım diyerek başarılar diledi.

Allüre Catering tarafından hazırlanan zengin kokteyl ile Mihitaryanlılar geç saatlere kadar sohbet edip hoşça vakit geçirdiler.

Karekin Barsamyan

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՍԱՆՈՒՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՅԱՐԿԻՆ

Բանկալթըի Մխիթարեան Սանուց Միութիւնը Միւլէյման Նազիֆ փողոցի, վարժարանի կալուածապատկան իր նոր հաւաքատեղիին մէջ իր մշակութային գործունէութիւններուն մեկնարկը դրաւ 23 Մարտ 2023, Հինգշաբթի իրիկուն արուեստագիտուհի Իտա Գահրամանի «Իսթանպուլ» խորագրեալ նկարչական ցուցահանդէսի բացման հանդիսութեամբ:

Ցուցահանդէսը և բացման հանդիսութիւնը իր բարձր ներկայութեամբ պատուեց Իսթանպուլի և Թուրքիոյ Հայ Կաթողիկէ Համայնքի Վիճակատոր Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեան: Որպէս տանտէր երեկոյթին իրենց

ներկայութիւնը բերին Մխիթարեան Միաբանութեան Իսթանպուլի Վանատան Հայրեր՝ Գերյ. Մազ. Հ. Սարգիս Ծ. Վրդ. Էրմէն և Գերյ. Հ. Յակովբոս Ծ. Վրդ. Զօփորեան: Ներկայ էին նաև ատենապետ Ռաֆայէլ Ժողէֆ Ալիքի գլխատրութեամբ վանատան և վարժարանի Մատակարար Մարմնի նորընտիր անդամները, վարժարանի հիմնադրի ներկայացուցիչ Դոկտ. Սարգիս Սիրոբ, վարժարանի երեք բաժիններու տնօրէնուհիները՝ Եւա Օրագեան, Էլտա Գարակէօզեան և Գաթիա Վարկը, Պոմոնթի Մխիթարեան Վարժարանի տնօրէն Գարեգին Պարսամեան, համայնքի սանուց միութիւններէն անդամներ և հոծ թիւով հրապրեալներ:

Նախքան հանդիսությունը սկսվելը՝ Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեանի և հոգևոր հայրերու առաջնորդությամբ բոլոր ներկաները իրենց աղօթքը բարձրացուցին առ Աստուած՝ դէպի յաւերժութիւն փոխանցուած միութեան նախկին անդամներուն հոգիներուն ի հանգիստ: Յետոյ Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեան և Գերլ. Հ. Յակովբոս Ծ. Վրդ. Զօփորեան միասնաբար կտրեցին բացման խորհրդանշական ժապաւենը:

Ներկաներուն ուղղեալ ողջոյնի խօսքով մը հանդէս եկաւ Սանուց Միութեան ատենապետ Արսէն Գովան, որ ընդունելով հանդերձ միութեան կեդրոնատեղիին նեղ ըլլալուն մասին իրենց ուղղուած քննադատութիւնները, խոստացաւ ամէն ջանք ի գործ դնել միութիւնը իր հին փառքի օրերուն վերադարձնելու համար, անշուշտ միշտ երիտասարդ ոյժերու հետ գործակցաբար: Միութեան շէնքին տրամադրման առթիւ նախկին Մատակարար Մարմնին շնորհակալութիւն յայտնելէ ետք Արսէն Գովան չմոռցաւ նաև յաջողութիւն մաղթել Մատակարար Մարմնի նոր անդամներուն իրենց ստանձնած նոր պաշտօնին մէջ: Ատենապետը պարտք համարեց նաև յանուն Մխիթարեան Սանուց Միութեան՝ իր երախտագիտական զգացումները փոխանցել Իտա Գահրամանին, որ իր կտաններով գոյն ու երանգ հաղորդած էր բացման հանդիսութեան: Այս առթիւ՝ առ ի շնորհակալութիւն Արսէն Գովանի ձեռամբ յուշատախտակ մը յանձնուեցաւ արժէքատր գեղանկարչուհիին:

Հանդիսութեան հոսակ բանքը արտասանելու հրաւիրուեցաւ Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեան, որ յիշելով Մխիթարեան Սանուց Միութեան անցեալի հարուստ աւանդութիւններն ու մշակութային կեանքը, յոյս յայտնեց այն մասին թէ միութիւնը իր նոր շէնքին մէջ ևս պիտի շարունակէ կատարել իր անցեալին վայել առաքելութիւնը, ընդմիշտ կենդանի պահելով Մխիթարեանի անունն ու հոգին:

Իր ուղերձին մէջ Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեան վեր առաւ միութեան կատարած դերը իսթանպուլահայ մշակութային ու թատերական կեանքի ձևատրման մէջ: Գերապայծառ Տէրը երանութեամբ յիշեց միութեան հրատարակութիւններէն «Սան» և «Նոր Սան» պարբերաթերթերը, որոնք ժամանակին մեծ աշխուժութիւն ստեղծած էին պոլսահայ գրական կեանքէն ներս, միութեան երդիքին տակ համախմբելով ուժեղ գրիչներ և ծամբայ բանալով անոնց ստեղծագործական խոյանքներուն: Գերապայծառ Տէրը մասնատրաբար յիշեց այն երանելի օրերը, երբ թատերական աշխոյժ ու կենսունակ կեանք կը տիրէր միութեան երդիքին տակ, միութեան բեմին վրայ կը ներկայացուէին հայերէնով թատերախաղեր և այսպէս՝ իսթանպուլահայ թատերական կեանքին մէջ կը գրուէր ամբողջ պատմութիւն մը: Քանի որ Մխիթարեան Սանուց Միութիւնը իր տարիներու ծառայութեամբ ուղղութիւն տուած էր իսթանպուլահայ մշակութային կեանքին և կերտած էր պատմութիւն մը, արդ կը վայելէր և արդէն հարկ էր որ ոմենար իր սեփական բեմն ու թատերասրահը: Ահա՛ այսպէս արտայայտուեցաւ Գերապայծառ Տէրը և Մխիթարեանի բոլոր համակիրները հրաւիրեց հայ համայնքին մշակութային կեանքին վերեքին ի նպաստ միասնական ու համերաշխ աշխատանք տանելու, միշտ կրելով ու բարձր պահելով Մխիթարեանի ոգին:

Միութեան բացման հանդիսութենէն ետք տեղի ունեցաւ նաև պատշաճ ընդունելութիւն, որուն պատրաստութիւնը յանձն առած էր «Ալիւր» ուտեստներու սպասարկութեան հաստատութիւնը: Այսպէս՝ Մխիթարեանցիներ առիթն ունեցան, ինչպէս անցեալին նոյնպէս այժմ, իրենց հարազատ բոյնին մէջ կրկին քով քովի գալու, զիրար վայելելու և մտերմիկ զրոյցի մթնոլորտի մէջ իրարու հետ հաճելի պահեր բաժնելու մինչև գիշերոտան ուշ ժամեր:

2023 LİZBON DÜNYA GENÇLİK GÜNÜ

Astdiyakon Cem Levon YUNKES

Sevgili kardeşler, 2016 yılı itibari ile birlikte, toplam 3 kez gitmiş olduğum Dünya Gençlik Günü'nde bu seferki tecrübemi paylaşmaktan keyif duyarım.

Hayatımda her şeyin başının kilise olduğunu düşündüğümünden ve yaşayış biçimimi de Mesih İsa'ya layık bir biçimde sürdürme isteğimden ötürü bu etkinlikleri tecrübe etmek çok güzeldi. Diğer bir taraftan ise Lizbon şehrinin tarihi bir önem taşıdığının gerçeği var. Ayrıca konum olarak da çok etkileyici olduğundan dolayı da merak ettiğim ve görmek istediğim bir şehir olmuştum. Konuksever olmaları ve güler yüzlü bir biçimde bizleri ağırlamaları, sevgiyi hissedebilme açısından çok derin etkiler bıraktı, bu yüzden emeği geçen herkese minnettarım. Gençlik

günlerinde yaşamış olduğumuz o coşku mükemmeldi. Birçok farklı ülkelerden katılımlar vardı ve yolda denk geldiğiniz zaman kardeşler ile güzel deneyimler paylaşabiliyorduk. Hatta bir bakmışız ufacık bir alanda ve hatta yemek sırasında bile muhabbet ederek kaynaşabili-yorduk. Ayın günü öncesindeki zaman diliminde tıpkı bizim gibi gençlik gününe gelen Lübnan'lı Ermeni Katolik kardeşler ile buluştuk ve keyifli sohbetler de ettik. Buluşmamıza vesile olan tecrübemiz ise Portekiz'de bulunan Kalust Gülbenkian müzesi gezimiz olmuştum. Müzede çok güzel eserler vardı, bunlara fırsat gereği tanıklık etmek çok hoştu. Bizlere müzede zaman ayırıp misafirperver bir şekilde ağırlayan müze çalışan-larına da teşekkür ederim.

Büyük ayın gününden önceki akşam kamp alanı tıklım tıklım dolmuştu ve hatta biz birkaç kişi alan dışında kalmıştık, yoğun bir katılım vardı. Ama hiç sorun değildi ve şahsi olarak görüşüm, böyle bir paylaşımın birçok şeye değer olduğudur. Ayın günü sabahı ise Papa Françesko'nun önderlik ettiği dualara katılabilmek ve Kutsal Efkaristiya paylaşımı çok hoştu. Efkaristiya ayini alanında, dünyanın dört bir yanındaki ülkelerde yaşayan imanlıları Komünyon'un kutsal birlikteliğinin sayesinde, Tanrı'nın nasıl eşzamanlı olarak bir araya getirdiğini İncil'de geçen şu sözlerle anlayabiliyoruz; (1.Korintliler 12:12) "Beden bir olmakla birlikte birçok üyeden oluşur ve çok sayıdaki bu üyelerin hepsi tek bir beden oluşturur. Mesih de böyledir." İşte bizler de O'nun bedeninin üyelerinin parçalarıyız ve o kalabalıkta Kutsal olan Tek bedeni için birlikte dualarımızı yükselttik. Kutsal Efkaristiya ayini sonrasındaki gün ise Fatima görümünün mucizesinin gerçekleştiği alana gittik. Mgr Massimiliano Palinuro ile dualara katılıp, birçok farklı dilden Vartaran (tespih duaları) ile alanda kortej halinde yürümek çok özel bir duygu oldu. Hava karanlıktı,

alandaki ışık zayıftı, ancak ellerimizdeki mumlarla alanı tamamen dolduracak kadar kalabalık olan o kitle içerisinde birlikte Vartaran (tespih duası) yapmak en büyük lütuf oldu. İşte, o gece karanlığının içinde, iman ışığımızın göstergesi olan ve ebedi aydınlık olan Mesih İsa'nın, kaygılarımızı, tüm olumsuz düşüncelerimizi ve endişelerimizi hafiflettiğini tecrübe ettim. Kendi kutsallığında bizi bir araya getirdi, tıpkı İncil'de geçmiş olduğu gibi; (Yuhanna 1:4-5) "Yaşam O'ndaydı ve yaşam insanların Işığı'ydı ve ışık karanlıkta aydınlık verir; karanlık ise onu alt etmedi." Bu gezide Mesih İsa'nın birlikteliğinin ve Tanrı'nın sözünün canlılığını, hem fiziksel, hem de ruhsal olarak karanlıkları aydınlığa nasıl çevirdiğini tekrar ve derinden hissettim.

Bu deneyimimde desteklerini esirgemeyen ruhanilerimize ve kardeşlerime teşekkürlerimi bir borç bilirim. Son olarak da bütün kardeşlerime hayatlarındaki zorluklarında, kaygılarında ve karşılaştıkları karanlıklarda, Mesih İsa'nın yol gösteren Kutsal Işık olması için dualarımı daima göğe yükseltirim.

EL ELE İSA'YA DOĞRU YÜRÜYELİM

Ast diyakon Emil Mansur SAMAN

Her üç yılda bir düzenlenen Dünya Gençlik Günü, genç Hristiyanlar için büyük bir kutlama ve manevi bir deneyim sunuyor. Bu özel etkinlik, dünya genelindeki Hristiyan gençlerin bir araya gelmesine, inançlarını paylaşmasına ve Papa'nın öğretilerini dinlemesine olanak tanır. 2023 yılında, Dünya Gençlik Günü'nün ev sahibi Portekiz oldu ve bu deneyimi unutulmaz kıldı.

Portekiz, tarihi ve kültürel zenginliğiyle bilinir, ancak 2023 Dünya Gençlik Günü'nün ev sahibi olarak seçilmesi ülkenin manevi bir merkez olarak da yükseldiğinin bir göstergesi oldu. Bu etkinlik, Lizbon'un tarihi sokaklarında, Porto'nun eski limanlarından gelen bir esintide veya Fatima'nın dini mirasının gölgesinde gerçekleşebilirdi. Portekiz, Dünya Gençlik Günü'nün manevi bir yolculuğa dönüşmesi için mükemmel bir zemin sundu.

Portekiz'in güzellikleri, Dünya Gençlik Günü boyunca katılımcıları büyüledi. Milyonlarca gençliğin bir arada olması ve farklı ülkelerden gelen gençler ile kaynaşması, inanç ve iman eylemlerinde birleşmesi gerçekten çok derin bir ruha sahip olundu. Hristiyan gençler ile özellikle Ermeni Katolik kilisesi olarak bir grup genç arkadaşım ile bu yolculuğa çıkmak beni çok etkiledi ve orada diğer ülkelerdeki aynı etnik

kökene sahip olduğum aynı cemaatimin üyelerini ve pederleri ile karşılamak beni derin ve ruhsal bir birliğe ilerletti. Gençler, manevi etkinliklerin yanı sıra Portekiz'in doğal güzelliklerini ve kültürel mirasını keşfetme fırsatına sahip oldular.

Dünya Gençlik Günü sırasında Papa'nın Portekiz'i ziyareti, gençler için büyük bir ilham kaynağıydı. Papa'nın mesajları, gençlerin inançlarını daha derinlemesine anlamalarına ve günlük yaşamlarında bu inançları nasıl uygulayabileceklerini düşünmelerine yardımcı oldu. Ayrıca, Papa'nın ziyareti, gençler arasındaki dayanışmayı ve birlik duygusunu güçlendirdi. Portekiz, Dünya Gençlik Günü'ne ev sahipliği yaparak Hristiyan inancının birliğini ve küresel dayanışmayı kutladı. Gençler, farklı kültürlerden ve ülkelerden gelen insanlarla tanıştılar, yeni arkadaşlıklar kurdular ve dini bir etkinlikte bir araya gelmenin gücünü deneyimlediler.

Sonuç olarak, 2023 Dünya Gençlik Günü, Papa'nın Portekiz'i ziyaretiyle unutulmaz bir anıya dönüştü, Hristiyan inancının kutlanması ve gençlerin bir araya gelmesi, bu etkinliği özel kıldı. Bu deneyim, gençlerin inançlarını derinleştirmelerine, yeni insanlarla tanışmalarına ve dünya Bu güzel ülkenin tüm dünyaya Hristiyan inancını kutlama fırsatı sunmasına olanak sağladı.

PORTEKİZ

Ayçe İdil (Sofia) CENİK

Öncelikle böyle güzel bir etkinliğe katılabildiğim için kendimi şanslı hissettiğimi belirtmek istiyorum. Ben Ayçe İdil Cenik, Hukuk Fakültesi öğrencisiyim ve bu benim ilk Dünya Gençlik Günü'mdü. İçinde sevdiğim dostlarımla da olduğum yaklaşık 80 kişilik bir grupla Lizbon'a gittim. Lizbon çok güzel bir şehir, İstanbul'a çok benziyor. Şehrin tarihi dokusu çok güzel korunmuş, geçtiğiniz her sokaktan tarihi bir yerde olduğunuzu farkediyorsunuz. Bununla birlikte lokal insanların çok samimi davrandığını söyleyebilirim. JMJ için 1,5 milyon kişi geldi,

Lizbon gibi küçük bir şehir için bu sayı çok fazlaydı. Kaldığımız yerler çok beklentiyi karşılamasa da aynı amaç için bir araya gelmiş onlarca ülkeden binlerce insanların yanında yer almak olumsuz şeyleri unutturdu. Büyük bir çaba göstererek dışarda kaldığımız gecenin sonundaki sabah ayininde kendinizi ruhani olarak daha güçlü hissettiğinizi de söylemek mümkün. Özellikle benim gibi yeni vaftiz olmuş bireylerde etkisinin daha fazla olacağına eminim. Bir sonraki Dünya Gençlik Günü için Seul'de görüşmek üzere.

DÜNYA GENÇLİK GÜNÜ 2023

Aras HARUNYAN

JMJ

Vanessa GAZER

Dünya Gençlik Günü benim açımdan çok eğlenceli ve öğretici geçti. İlk defa katıldım ve işleyişi bilmediğimden dolayı katılmadan önce biraz önyargılarım vardı. Fakat Portekiz'e vardktan sonra her şey değişti. Beni en çok etkileyen birçok Katoliğin bir arada olmasıydı, farklı kültürler ve farklı ayin litürjileri gördüm ve öğrendim. Sokaklardaki bayram havası adapte olmama, yani ne için orada olduğuma odaklanmama çok yardımcı oldu, öyle ki yerde yatmak bile bir sorun oluşturmazdı. Kalabalık ve tek bir amaç için buluşmuş bu grup sayesinde ruhani olarak da hiç yaşamadığım belki de hiç yaşamayacağım yoğunlukta şeyler tecrübe ettim. Genel olarak her yönüyle birleştirici ve bütünleyici bir seyahat oldu. Emeği olan herkese teşekkür ederim. Umarım bundan sonraki gençlik günlerine de katılma şansım olur.

Gençlik haftası nedeniyle her 4 yılda bir değişik ülkelerde yapılan dünya Hristiyan gençlerinin buluştuğu MJM 2023 bu yaz 1-8 ağustos arası Portekiz'in başkenti Lizbon'da gerçekleşti.

Büyük bir heyecanla gideceğimiz günü bekledik. 5 saate yakın uçuşumuzdan sonra Lizbon'a kalacağımız okula vardık. Çok büyük bir deneyim yaşadık. Ekip olarak ayinlere katıldık. Gülbenkyan müzesini gezdik, Lübnan ve Ermenistan ekibiyle tanıştık, Fatima'ya Latin Katolik arkadaşlarımızla gittik, Mons. Massimiliano öncülüğünde tespih ayini gerçekleştirdik. 1,5 milyon genç arkadaşla Lizbon'da sokakta uyuduk. Sabah Aziz Papa'nın ayinine uyandık. Hayatımda yaşadığım en güzel deneyimlerden biriydi. Bizlere bu konuda öncülük eden Hayr Vartan Kazancıyan'a tesekkürlerimi sunarım.

DÜNYA GENÇLİK GÜNÜ 2023

Anita DEMİR

Dünya gençlik gününe 2. kez katıldım, benim için çok güzel ve unutulmaz deneyimlerdi. Hem ruhsal anlamda kendimi çok huzurlu hissettiğim, yeni yerler keşfettiğim, hem de birçok farklı kültürleri

tanıma fırsatı bulduğum çok güzel bir etkinlik. Toplumumuzdaki her gencin deneyimlemesi gerektiğini düşündüğüm çok özel ve anlamlı bir etkinlik.

22 Ekim

Ekmek Arası Lizbon

Gençlik Buluşması

22 Ekim 2022 Cumartesi günü saat 16:00'da
Ortaköy Surp Krikor Lusavoriç Kilisesi
bahçesinde (Dereboyu Caddesi No.76)
 Tüm gençlerin katılımını bekleriz.
 Program aşağıdaki gibidir:
 "Bırak gençlik günlerinde yüreğin sevinç duysun" diyen Tanrı'ya övgüleri Mezmurlar ile sunalım.
 (Mezmurlar (Türkçe) ile dua, 20 dk., hazırlayan Levon Yunes).
 Bahçede hep beraber müzik eşliğinde 3 yünden 3 soruya dokunacağız:

1) Lizbon'a neden gideceğim?
 Lizbon'da Dünya Gençlik Günü (1-6 Ağustos 2023) (Barkovisyon Tuğçe Lusine Aydın) (Tanıklık Livia Terzioğlu Mağden ve Levon Yunes). Torosköy gençlik günlerinden de bahsedelim (Jasmin ve Jeni Adem).

2) 2022 vakıflar seçimine neden katılacağım?
 Vakıflar mütevelli heyetlerinin seçimi.

3) Neden beraber yürüyeceğiz?
 "Sinad-Sinados" beraber yürümek demektir.

Misafirlerimizden Prof. Dr. Toros Alcan, genç Avukatlar Destina ve Arda Kantik, Lübnan Zımmar manastırından genç peder Garabed Kalaycıyan ve değerli misafirler sorularımıza cevap vermeye çalışacaklardır.

Ermenice bir şarkının sözleri gençlere gönderilecektir. O gün hep beraber söylenebilir.

O gün 2 adımlı bir çekiliş yapılacaktır. Bir, gelen gençler arasında (17-38), bir kişiye Lizbon bileti hediye edilecektir. Çekiliş devam edecektir ve diğer hediyeler 13 Kasım Vosgeperan Günü'nde ayinden sonra dağıtılacaktır.

Mangalda köfteler ve sucuklar ekmek arası bize sıcak ulaşacaktır.

İletişim:
 Saat 14:30'da Yaşillay'dan servis kalkacaktır.
 Sorumlu Jasmin Adem'dir (0531 337 63 64).
 Saat 15:10'da Taksim Vosgeperan'dan servis kalkacaktır.
 Özel araçla gelecek olanlar Toyota şirketinin otoparkına bırakabilirler, önceden haber verilmesi önerilir: Can Yontan (0542 202 50 14)
 Yaya gelenler için yol açıktır. Kilisenin bahçesine girmek için zile basınız.

SAYIN CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN YEMİN TÖRENİ

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan için 3 Haziran 2023 Cumartesi günü Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen göreve başlama töreninde çok sayıda bilim insanı, sporcular, siyasetçiler, devlet başkanları ve din adamları biraraya geldi. Türkiye Ermeni Katolikleri Ruhani Lideri Boğos Levon Zekiyan'ın da katıldığı törende her kesimin kucaklandığı mesajlar iletildiği gözlemlendi. Sayın Cumhurbaşkanı, Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda yemin ettikten sonra Anıtkabir'i ziyaret etti. Daha sonra Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde gerçekleştirilen 'Göreve Başlama Töreni'ne' katıldı. Cumhurbaş-

başkanı Erdoğan yaptığı konuşmada ülkenin tüm vatandaşlarını kardeşlik seferberliğine ve Türkiye Yüzyılı'nı inşasına omuz vermeye davet etti. Sayın Erdoğan'ın konuşma yaptığı platformun arkasında, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Türkiye Ermeni Katolik Kilisesi Başepiskoposu Levon Zekiyan, Türkiye Ermenileri Patriği Sahak Maşalyan, Suryani Katolik Koreepiskoposu Monsenyör Orhan Çanlı, Nobel Ödüllü Türk insanı Prof Dr. Aziz Sancar, madebünciler, lise öğrencileri, şehit yakınları, gaziler, dini azınlık cemaatlerinin temsilcileri yer aldı.

SURP LEVON KİLİSEMİZDE
NORVEÇ ULUSAL GENÇLİK KOROSU VE REZONANS
KOROLARININ OLAĞANÜSTÜ KONSERİ

1987'de kurulan ve Norveç'in önde gelen korolarından Norveç Ulusal Gençlik Korusu, Rönesans ve Romantik dönemin halk ve çağdaş müziğine uzanan geniş bir repertuvarla uluslararası alanda pek çok ödülle sahiptir. Otantik ancak evrensel müzik formlarını büyük başarıyla yorumlayan koro, 2023 Türkiye turnesi kapsamında Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Ada Ankara konserinin hemen ardından İstanbul'da, Rezonans'ın ev sahipliğinde iki eşsiz performans sergiledi. Biri Beyoğlu Sent Antuan Kilisesi ve diğeri Kadıköy Surp Levon Kilisemiz'de olmak üzere gerçekleşen

konserlerde seyirciler Norveç'in büyülu armonisel müziğini Rezonans'ın klasik kilise tınılardan oluşan repertuarıyla beraber dinleme olanağına kavuştular. 2021 den bu yana Nina Karslen yönetiminde çalışmalarını sürdüren Koro konserde; Bjorn Andor Drage, Per Norgard ve Marianne Reidarsdatter Eriksen gibi çağdaş Norveçli bestecilerin eserlerinden oluşan programın yanı sıra Edvard Grieg, Henrik Odegaard ve Gjermund Larsen gibi geleneksel bestecilerin Norveç klasik müziği örneklerinin yer aldığı seçkiyi başarıyla sundular.

08.07.2023 19.00 Surp Levon Kilisesi

6 HAZİRAN 2023 PATRİK BARTHOLOMEOS'UN ZİYARETİ.

6 Haziran Salı günü öğleden sonra saat 13:00'da Ekümenik Patrik I. Bartholomeos Hazretleri, İstanbul Ermeni Katolik Patrikhanesi'ne ziyarette bulundu. Pek Muhterem Başepiskopos Levon Zekiyan, girişte Patrik Hazretlerini karşıladı ve Bomonti Mhitaryan Okulu kız öğrencileri kilise kapısının girişinde kendilerine ekmek ve tuz takdim ettiler. Daha sonra tbirler "Aysor Asdvadzutyunun Zıvarcana" ilahisiyle Khoran'a doğru kendilerine eşlik ettiler. İstanbul ve Türkiye Ermeni Katolik Cemaati Ruhani Reisi Başepiskopos Levon Zekiyan, karşılama konuşmasını yaptıktan sonra Papa Hazretlerinden Yunanca "Göklerdeki Pederimiz'i okuyarak bu töreni sonlandırmasını rica etti. Daha sonra "Urakh Ler" ilahisiyle davetliler, Surp Asdvadzazın Kilisesi Mütevelli Heyeti'nin Patrik için yemek sofrası hazırladığı Ağacanyan salonuna geçtiler. Patrik Hazretleri, yemek sırasında bir konuşma yaptı ve Başepiskopos Levon Zekiyan kendilerine gümüş bir purvar ve tütsü hediye etti. Bu özel güne tüm Ermeni Katolik Mütevelli Heyetleri Başkanları ve temsilcileri katılım gösterdiler. Rum Patrikhanesi'nden Muhterem Metropolit Andreas ve Rumvader Vakıf Başkanı Yorgo Istefanopulos katılım gösterdi. Hatıra resimlerinin ardından Patrik Hazretleri ve beraberindekiler, memnun bir şekilde Ermeni Katolik Patrikhanesi'nden ayrıldılar.

Pek Muhterem Başepiskopos Levon Zekiyan'ın kilisede karşılama konuşması:

Kadasetli Ekümenik Patrik Hazretleri, Ermeni Katolik milletinin iki yüz yıllık bir tarihe sahip Başkan Arkiepiskopos'luk kürsümüzün salnamelerinde günümüz, çok önemli bir tarih olarak kaydını geçirecektir. İmparatoriçe Eugénie, Papa

Hazretleri VI. Paulus gibi dünya ve Kilise tarihinin en önemli simaları arasında yer alan kişilere kapılarını açmış olan bu makam, bugün evrensel Kilisenin en önemli kürsülerinden biri olan, İmparatorlara ve Sultanlara taht olarak yaramış bu büyük, dünyada belki emsalsiz kentimizin, Konstantinoupolis/Konstantaniye/İstanbul'unuzu n Patriği olan Zatı alinize: Hoş geldiniz demekte, semavi lütuflar güvencesi bu ziyaretinizi Rabbi yücelterek kutlamaktadır. Şahsım ve Cemaatimizin tüm fertleri, ruhbanları, laik halkı, mütevellileri, yöneticileri, eğitimcileri ve gerek Kilise bünyesinde, gerek sivil yaşamda görevli her üyesi adına en içten selam ve saygılarımın kabulünü arz ederim. Bendeniz için, şahsen, Yüksek Makamınızı iki kez, resmi ziyaretleriniz vesilesiyle ağırlamış olmak büyük bir kıvanç ve gurur vesilesidir. Venedik'te Mhitaryan Rubhanlar Birliğinin Papalık Delege'si olarak ve burada, şimdi, İstanbul ve Türkiye Ermeni Katoliklerinin Ruhani Reisi sıfatıyla.

Cemaatimizin kimliği, İstanbul'un tarihiyle iç içe yoğrulmuş, kentin en hakiki, en aşikâr sembollerleriyle özdeşmiş, onları derinliğine benimsemiştir. Burada yalnız şu noktaya değinmekle yetineyim ki, Cemaatimizin, görkemli mimarisiyle İstanbul'un tüm kiliseleri arasında özel bir yer tutan Taksim'deki kilisemiz; Surp Hovhan Vosgeperan'a, yani Aziz Johannes Chrysostomos'a, Altınağız Yuhanna'ya adanmıştır. Bu kilisede vaftiz olmuş bendeniz de; bunu hayatımda bir semavi lütufla alameti olarak görmekte, bunu bir gurur vesilesi addetmekteyim. Şunu da sözlerime ekleyeyim ki Chrysostomos; Ermeni olmayan tüm azizler arasında Ermeni Kilisesi tarafından en çok sevilmiş, sayılmış, özellikle, eserleri en fazla oranda Ermenice'ye çevrilmiş olan Aziz ve Kilise Babasıdır.

Ayrıca Chrysostomos çevirilerinin çoğu, dünya edebiyatında hemen hemen rekabet tanımayan Ermeni çeviri sanatının en nadide örnekleri arasında yer alır. Malûm aliniz; Kutsal Kitabın Ermenice çevirisi, Fransız edebiyatının en titiz eleştirmenleri tarafından, “Tercümelerin kraliçesi”/La reine des traductions olarak nitelenmiştir. Zatı aliniz bugün, yüzyıllar önce Aziz Crysostomos'un, efsanevi Vosgeperan'ın işgal ettiği, hatta onun simgesi haline geldiği, aynı kürsüyü paylaşmaktadır. Şunu da unutamayız ki, Chrysostomos'un ruhani müşşidi, ona diyakonos takdisini tevdi eden Antiokya eepiskoposu; aslen Ermeni olan Meletios olmuştur.

Halkedon Konsilinin sebep olduğu ciddi, bazan sert, görüş ayrılıklarına rağmen; Ermeniler, özellikle Ermeni aydınları, hatta Kilisenin en seçkin zümreleri, Konstantinoupolis'e her zaman bilgelik nurunun en hakiki, en sadık kaynaklarından biri olarak bakmışlar ve çoğu, yüksek tahsilleri için oraya akın etmişlerdir.

Sözlerime son veremeden önce, bu sene ebediyete

intikalinin 850° yıldönümünü kutla-dığımız, Rumkaleli Aziz Nerses Şınorhali ile Bizans İmparatoru Manuel Komnenos arasında gelişen ve Kiliselerin birliğini amaç edinen, tüm zamanlar için teolojik bir ekümenik diyalogun belki ilk ve en mümtaz örneğini sunan diyalogu da hatırlamak isterim. Bu diyalog, maalesef, her iki protagonistin de zamansız vefatı nedeniyle amacına erişemedi, fakat bendenizin hocası da olan büyük Mihitarist filoloğu ve Kilise tarihçisi Peder Boğos Ananyan'ın dediği gibi, Her birlik denemesi için bir ilk ve vazgeçilmez model sundu.

Pek muhterem Patrik Hazretleri, sözlerime son verirken, Zatı aliniz üzerine, Tanrı İnançının ruhani emeklerinize teslim ettiği müminlere, ülkemize ve tüm insanlığa Yüce Allah'ın sonsuz lütuf ve bağışlarını niyaz eyler, Meryem Anamızın, Theotokos, Astvatzatzin Validemizin güçlü himaye ve takdislerinin şahsınızdan ve tüm iyi niyetlerinizden eksik olmamasını canı gönülden dilerim.

† Levon Arkiep. Zekıyan
İstanbul ve Türkiye Ermeni Katolikleri
Ruhani Reisi
İstanbul, 6 Haziran 2023

ԲԱՐԹՈՒՂԻՄԷՈՍ Ա.

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Երեքշաբթի 6 Յոնիսի կէսօրուան ժամը 13:00-ին Նորին Սրբութիւն Ամենապատիւ Բարթողիմէոս Յունաց Տիեզերական Պատրիարքը այցելեց Իսթանպուլի և Թուրքիոյ Հայ Կաթողիկէ Առաջնորդարանը: Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեան Սուրբ Աստուածածին աթոռանիստ եկեղեցւոյ մօտոնքին ընդունեցաւ Նորին Սրբութիւնը և «Պոմոնթի» Մխիթարեան վարժարանի աշակերտուհիները աղ ու հաց ներկայացուցին պատուարժան հիւրին եկեղեցւոյ դրան առջև: Ապա դպիրները ,Այսօր Աստուածութիւնն զուարճանայե շարականով առաջնորդեցին շքախումբը դէպի խորան: Իսթանպուլի և Թուրքիոյ Վիճակատըր Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեան բարի գալուստի խօսքէն ետք խնդրեց որ Պատրիարք Հայրը յոմարէն «Հայր Մեր»ով փակէ այս մուտքի արարողակարգը: Ապա «Ուրախ լեր»

շարականով հրաւիրեալները անցան Աղաճանեան սրահ, ուր Սուրբ Աստուածածին Աթոռանիստ եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը ճաշի սեղան մը սարքած էր մեծարժէք բարձրաստիճան հիւրին: Պատրիարք Հայրը իր սրտի խօսքը արտասանեց ճաշի ընթացքին և Արհիապատիւ Առաջնորդ Հօր նուիրեց արծաթեայ բուրվառ մը և խոնկ, որպէսզի մնան միշտ աղօթքի միութեան մէջ: Հրաւիրուած էին բոլոր հայ կաթողիկէ հոգևորականները և հայ կաթողիկէ հոգաբարձութիւններու ներկայացուցիչները: Յունաց կողմէն շքախումբին միացած էր Մետրապօլիտ Տ. Անդրէաս Արք., հոգևորական մը և յոյն հոգաբարձութիւններու ատենապետը: Յիշատակի նկարներէն ետք մեծապատիւ Հիւրը և հետևորդները գոհունակ արտով մեկնեցաւ Հայ Կաթողիկէ Առաջնորդարանէն:

ANADOLU'NUN AZİZLER KÜMESİNDEN: AZİZ VLAS (SAINT BLAISE)

Anadolu toprakları, Kudüs'te ve Kutsal topraklarda filizlenen Hristiyan inancının, günümüzün Suriye ve Lübnan yörelerinden hemen sonra ilk yayıldığı coğrafya kesimi olmuş, hemen hemen ikinci beşiği olmuştur diyebiliriz. Bu gerçeğin en önemli kaydı, Yeni Ahit Kitapları arasında önemli bir yer tutan “Havarilerin eylemleri” kitabının sunduğu geniş verilerdir.

Başta Antakya Kenti olarak, günden güne Anadolu'da gelişen Hristiyanlık, zaman süresi içinde nice imanlı örnek kişileri de vermekte gecikmemiştir.

Başta Havarilerden Petrus ve Pavlus'un özveri ve dua yaşamlarıyla güçlenen ve yayılım gösteren Hristiyan inancı, beraberinde nice özverili ruhsal önderleri de ortaya çıkararak, dönemin Ellenistik, yani Greko-Romen evreninin ve bunu çevreleyen yörelerin insanlarına yeni ufuklar açmış, onların iç dünyasında ruhsal uyanışlara neden olmuş, kısa zamanda Batı'da Kudüs'ten İtalyanve Mısır'aç Doğu'da İran'a ve Hindistan'a kadar yayılmıştır.

Bu bağlamda diyebiliriz ki Anadolu'nun her yöresinde karşımıza bir Aziz çıkması rastlantı değildir.

İşte sayılarını saptamak olanaksız olan bu

Azizlerden biri de söz konusu edeceğimiz Sivas'lı Aziz Vlas'tır.

Kendisinin dini rütbe açısından eepiskopos olduğu, Miladi 307 – 323 yıllarında hüküm süren Likianos zamanında, zulümlerden kaçmak için bir mağarada saklandığı bilgisinin yanında, aynı zamanda bir tabip de olduğunu yazılı kaynaklardan anlıyoruz.

Onun, türlü boğaz hastalıklarını iyileştiren bir Aziz olarak Hristiyan Azizler kümesi içerisinde ayrı bir yerde olduğunun kanıtı ise, kendi yaşadığı çağda boğazına balık kılıcı takıldığı için ölen bir çocuğu yeniden hayata döndürmesi olayıdır.

Ancak ne yazık ki gerçekleştirdiği, sayılarını bilmediğimiz nice sağaltmalara karşın, putperest önderlerce nice işkencelerle karşı karşıya kalmakta gecikmemiştir.

Son olarak da sürüklendiği mahkemede hâkim kararıyla İ.S. 316 yılında başı kesilerek öldürülmüştür.

Aziz Vlas hem Doğu, hem de Batı Hristiyan kardeş cemaatler içinde, yapmış olduğu iyileştirme mucizeleriyle anılmayı sürdürmektedir.

Hristiyan dünyası içinde kendi adıyla anılan kardeşlik kuruluşları yanında, O'nun adına düzenlenen hac yerleri de görünüm sergilemektedirler. Bunlardan başlıcaları; Fransa, Almanya, Hırvatistan ve İtalya'dadırlar.

Papa Pius V, 1568 yılındaki Trento Konsilinden sonra, 3 Şubat gününü, Katolik Hristiyanlar için Aziz Vlas Günü olarak ilan etmiştir.

Bu ünlü Aziz, Anadolu ve de özellikle Sivas doğumlu olduğundan, acaba mezarı nerede sorusuna iki yaklaşım göstermek durumundayız.

Birinci kaynağımız olan 1876 yılında Armaş Manastırı basımevinden çıkmış bir yayında, mezarının Medrese Mahallesi içinde bulunduğu bilgisi vardır; fakat yakın zamanda Sn. Arsen Yarman ve Sn. Kirkor Döşemeciyan'ın saptama çalışmaları kapsamında, Aziz'in mezar lahdinin Sivas Selçuk Parkı'nda yer alan Buruciye Medresesi'nin girişinin sağ tarafında olduğunu anlıyoruz.

Batıda türlü adlandırmalarla anılan Aziz, genelde adının Fransızca şekliyle Saint Blaise (Sen Blez) olarak bilinir, Doğuda ise Aziz Vlasios veya bunun Ermenice şekli olan Surp Vlas olarak yüce anısını

ԱՆԱՏՈՒԵԱՆ ՍՈՒՐԲԵՐԷՆ ՍՈՒՐԲ ՎԼԱՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

Ծանօթ իրականություն մըն է, թէ Անատոլեան հողերը քրիստոնեությունեան երկրորդ օրրանը եղած են:

Այս իրականության ամենակարևոր վկայությունը Նոր Կտակարանի գիրքերեն Գործք Առաքելոցի մէջ կը գտնուի, սկսեալ Անտիոք քաղաքէն, ուր օրէ օր ընդլայնուող քրիստոնեությունը, ժամանակի յառաջացման մէջ մեծաթիւ հաւատացեալներ հասցուցած է:

Սկսելով Պետրոս և Պօղոս Առաքեալներէն, անոնց ցուցաբերած նուիրումովեան և աղօթքի կեանքին շնորհիւ տարածուած Քրիստոնէական հաւատքը, իրեն հետ բազմաթիւ նուիրեալ հոգևոր առաջնորդներ ալ հասցնելով, միայն Անատոլիոյ տարածքին մէջ չէ մնացած, այլ նոյն ժամանակ անատոլեան հողերէն դուրս ելլելով ժամանակի հելլենիստական աշխարհին, էկումենէին, և զայն շրջապատող հողերուն մէջ ալ ուշագրաւ երևոյթ դարձած է:

Կարճ կերպով կրնանք ըսել որ Անատոլիոյ ամէն մէկ մասին մէջ, մեր դիմաց սուրբ մը ելլելը պատահական չէ: Անոնց ընդհանուր թիւը սահմանելը գործնականօրէն անկարելի է: Անոնցմէ մէկն ալ Սեբաստացի Սուրբ Վլասն է:

Ըստ պատմական արձանագրութեանց, գիտենք թէ անկղերական կարգով եպիսկոպոս էր, 307 – 323 տարիներուն միջև թագաւորող Լիկիանոսի՝ ժամանակ, չարչարանքներէն ազատելու համար քարայրի մը մէջ ապաստանած է, և թէ արհեստով նախապէս բժիշկ եղած է:

Ինք, սուրբերու խումբին մէջ բացառիկ տեղ մը ունեցած է, քանի որ զանազան կոկորդի հիանդներուն առողջութիւն պարգևած է: Ասոր իբր փաստ կը տեսնենք թէ, ժամանակին կոկորդը ձուկի փուշ մնալուն համար մեռած մէկ պատանին, նորէն կեանքի վերադարձուցած է:

Բայց ցաւալի է, որ իր ձեռքովը կատարուած բազմաթիւ բժշկական հրաշքներէն յետոյ,

ինք հեթանոս զանազան առաջնորդներու կողմէ չարչարանքներու ենթարկուած է:

Ի վերջոյ դատական որոշումով 316 թուականին գլխատումով այս աշխարհէն մեկնած է դէպի յաւիտենականություն:

Ինք սակայն թէ՛ Արևելքի և թէ՛ Արևմուտքի քրիստոնեայ քոյր եկեղեցիներու մէջ, իր ձեռքովը կատարուած հրաշքներով փառատրութեան մէջ է:

Քրիստոնեայ աշխարհին մէջ իր անունովը կազմուած զանազան եղբայրություններու կարգին, իր անունով ծանչցուած ուխտագնացութեան տեղերը մեծ արժեք կը ներկայացնեն, որոնց կարևորներն են Ֆրանսայի, Գերմանիոյ, Խրաթիայի և Իտալիոյ ուխտավայրերը:

Պիոս Ե. Քահանայապետը, 1568-ի Տրիդենդեան Տիեզերական ժողովէն յետոյ 3 Փետրուարը, Կաթողիկէ Քրիստոնեաներուն համար Սուրբ Վլասի Տօն յայտարարած է:

Հարց կու տանք այժմ թէ սեբաստածին այս նշանատր սուրբին գերեզմանը արդեօք ուր կը գտնուի: Ասոր համար երկու մօտեցում նկատի պիտի ունենանք: Առաջինը՝ 1876-ին Արմաշու պատմական վանքին հրատարակովիմն եղող գրքին արձանագրութեանց համաձայն գերեզմանը Մետրեսէ թաղամասին մէջ է: Իսկ մօտ ժամանակի հետազօտովիմն ընողներէն յարգելի Արսէն Եարման և յարգելի Գրիգոր Տէօշեմէճիեանի հետազօտովեանց համաձայն անոր գերեզմանաքարը Սեբաստիոյ Սելջուք ձեմապարտէզի մէջ եղող Պուրումիյէ Մետրեսէի մոտքին աջ կողմը կը գտնուի:

Արևմուտքի մէջ զանազան անուններով ծանչցուած այս Սուրբին անուան ընդհանրապէս աւելի գործածուող ձևն է Ֆրանսերէն Սէն Պլէզ (Saint Blaise) ձևը (իտալերէն՝ Սան Պիաճոյ), իսկ Արևելքի մէջ և հայերու մօտ ան ճ ա ն չ ց ու ա ծ է ո Ր ա չ ս կ ո կ ո Ր դ ի հիւանդությունները բուժող՝ Սուրբ Վլաս Սեբաստիոյ Հայոց եպիսկոպոս:

2023'TEN ÖNEMLİ ANLAR

İSA MESİH'İN BELİRİŞİ VE VAFTİZİ YORTUSU MÜNASEBETİYLE KUTSAL AYIN

İsa Mesih'in Belirışı ve Vaftizi Yortusu münasebetiyle 6 Ocak 2023 Cuma günü saat 10:30'da Surp Hovhan Vosgeperan Kilisesi'nde Pek Muhterem Başepiskopos Levon Zekiyan'ın riyasetinde, Muhterem Başrahip Vartan Kazancıyan tarafından Kutsal Ayin sunuldu ve suyun kutsanma töreni yapıldı.

Ayin sırasında tbir Levon Yunkes'in Astdiyakon takdis töreni gerçekleşti.

Kutsal Ayine Muhterem Başrahip Apraham Fıratyan, Der Hayg Aram Çekiç, Der Hagop Diyakon Minasyan, Der Vartan Diyakon Keşişyan, Astdiyakon Jan Acemoğlu, tbrirler Can Yontan ve Çetin Öğmen, Zaven Agay'ın yönetimindeki

tbrats tas üyeleri hizmet ettiler. Ayinden sonra imanlılar kilise salonundaki ağırlamaya davet edildi. Bu özel günde Stefan Uğurgel, Vaftizci Aziz Yahya görevini üstlendi.

GÖRKEMLİ İLK KOMÜNYON AYINI 2023

16 Nisan 2023 Pazar günü saat 10:30'da Sakızağacı, Surp Asdvadzazın Kilisesi'nde Pek Muhterem Başepiskopos Levon Zekiyan'ın riyasetinde, Muhterem Başrahip Apraham Fıratyan tarafından Kutsal Ayin sunuldu. Ayine Muhterem Başrahip Vartan Kazancıyan ve Diakon D. Hagop Minasyan katılım gösterdiler. Ayinde Surp Asdvadzazın Kilisesi Vakfı yeni Başkanı Sn. Yenal Kirkor Sucu ve saygıdeğer üyeler de hazır bulundular.

Başepiskopos Levon Zekiyan, ayin sırasında 15 çocuğa Kutsal Komünyon verdi. Kilise, çocukların aileleri, akrabaları ve imanlılar ile doluydu. Başepiskopos Levon Zekiyan ayinin sonunda çocuklara anı olarak hediyeler dağıttı. Daha sonra Ağacanyan salonunda bir ağırlama gerçekleşti. Hatırlayalım ki bir gün önce 15 Nisan Cumartesi günü çocuklar aynı kilisede İlk İtiraf Gizemini gerçekleştirdiler. Çocuklardan sorumlu Muhterem Başrahip Vartan Kazancıyan'a Astdiyakonlar Emil Saman ve Levon Yunkes yardımcı oldular.

DİRİLİŞ YORTUSU MÜNASEBETİYLE KADASETLİ PATRİK SAHAK II HAZRETLERİ'NE ZİYARET

Türkiye Ermeni Katolik Cemaati Ruhani Reisi Pek Muhterem Başepiskopos Levon Zekıyan, 20 Nisan 2023 Perşembe, saat 16.00'da Kadasetli Patrik Sahak II Hazretleri'ne ziyarette bulundu. Kendisine Başrahip Apraham Fıratyan eşlik etti. Başepiskopos Levon Zekıyan, Diriliş Yortusu münasebetiyle tebriklerini iletti. 11 Nisan Salı günü Genel Vekil Muhterem Başrahip Vartan Kazancıyan, Başepiskopos Levon Zekıyan'ı temsilen Ermeni Patrikhanesi'ne ziyarette bulunarak cemaat adına Diriliş Yortusu münasebetiyle tebriklerini iletti.

ANKARA'DA T.C. DEVLET ÜSTÜN FEDAKARLIK MADALYASI VE NİŞANI TEVCİH TÖRENİ

Türkiye Ermeni Katolik Cemaati Ruhani Reisi Pek Muhterem Başepiskopos Levon Zekıyan, 25 Nisan 2023 Salı günü saat 14:00'te Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından düzenlenen Türkiye Cumhuriyeti Devlet Üstün Fedakarlık Madalyası ve Nişanı Tevcih törenine katılım gösterdi. Pek Muhterem Başepiskopos Levon Zekıyan'a Sayın Antuan Sultanoğlu ve Bayan Talin Gazer eşlik ettiler.

TARABYA SURP ANDON KİLİSESİ'NDE KUTSAL AYIN

Padovalı Aziz Antuan Yortusu münasebetiyle Kerabaydzar Levon Zekıyan 18 Haziran 2023 Pazar saat 11:00'de Tarabya'da Aziz Antuan'a adanılan kilisede Kutsal Ayin sundu.

13 Haziran'a denk gelen Padovalı Aziz Antuan Yortusu, Babalar gününe denk gelen 18 Haziran Pazar gününde kutlandı. Bu Kutsal Ayin'e Başrahip Vartan Kazancıyan, Başrahip Apraham Fıratyan, Der Hayg Aram Çekiç katılım gösterdiler. Kutsal Masa'ya Der Hagop Avk. Avak Sargavak Minasyan, Gisasargavak Jan Acemoğlu ve tbir Can Yontan hizmet ettiler. İlahiler Zaven Ağay yönetiminde Vosgeperan tbrats üyeleri tarafından seslendirildi. Apeloğlu Andon Vakfı Başkanı Aleks Kalpakçıyan ve bazı vakıfların mütevelli heyeti üyeleri ve imanlılar Kutsal Ayin'de hazır bulundular.

Kutsal Ayin'den sonra kilisenin Mütevelli Heyeti tarafından kilisenin bahçesinde bir ağırlama hazırlanmıştı. Bu ayin ile Vosgeperan Kilisesinin yaz dönemi başlıyor; her Pazar saat 11:00'da Büyükdere Surp Boğos kilisesinde ayin sunulacaktır. Aynı zamanda Vosgeperan kilisesi haftaıçi her gün saat 8:30-16:00 arası, Cumartesi ve Pazar günleri ise saat 13:00'e kadar açık olacaktır.

KARAKÖY SURP PIRGIÇ ERMENİ KATOLİK KİLİSESİ'NİN KULLANIMI İÇİN PROTOKOL İMZASI

Başepiskopos Levon Zekiyan'ın riyasetinde,
17 Haziran Cumartesi saat 17:30'da Karaköy, Surp Pırgıç Ermeni Katolik Kilisesi salonunda
İstanbul'da bulunan Kıpti kilisesini temsil eden derneğin başkanı Diyakon Mikayel Butros ve
Surp Pırgıç Ermeni Katolik kilisesi Vakfı mütevelli heyeti başkanı
Daniel Atsup kiliseyi Cumartesi ve Pazar günleri Kıpti Kilisesi üyelerinin ve
ruhanilerin kullanması için bir protokol imzası attılar.
İmzadan sonra Başepiskopos Levon Zekiyan, Başrahip Vartan Kirakos Kazancıyan, Şemmas
Mikayel Butros ve Karaköy Surp Pırgıç mütevelli heyeti üyeleri ve
aileleri ağırladılar.
Kıpti Ortodoks kilisesi üyeleri ile imzalanan bu protokol kiliselerarası ilişkilere,
şehrin Hristiyan tanıklığına ve İstanbul'un kültürel hayatına
bir katkıda bulunmaktadır.

CENAN VAKFI MÜTEVELLİ HEYET BAŞKANI PROF. DR. KENAN GÜRSOY'A ZİYARET

3 Temmuz 2023 Pazartesi günü İstanbul ve Türkiye Ermeni Katolik Cemaati Ruhani Reisi
Başepiskopos Levon Zekiyan, Cenan Vakfı Mütevelli Heyet Başkanı,
Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi ve
Batı Araştırmalar Merkezi Müdürü Prof. Dr. Kenan Gürsoy'a
ziyarete bulundu. Kendisine Başrahip Vartan Kazancıyan ve
Başrahip Apraham Fıratyan eşlik ettiler.

2023-ԷՆ ՅԻՇԱՏԱԿԵԼԻ ՊԱՀԵՐ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Աստուածայայտնովմեան տօնին առիթով Ուրբաթ, 6 Յունուարին ժամը 10:30-ին Սուրբ Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցոյ մէջ Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեանի հանդիսապետովմեամբ, Գերյ. Հ. Վարդան Ս. Վրդ. Գազանձեանի կողմէ Սուրբ Պատարագ մատուցուեցաւ և ջրօհնէք կատարուեցաւ: Օրուան սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչի պաշտօնը առաւ պատանի Ստեփան Ուղորկէ: Պատարագի ընթացքին դպիր Լևոն Եոնքէս կիսասարկաւագ ձեռնադրուեցաւ: Սուրբ Պատարագին մասնակցեցան՝ Գերյ. Հ. Աբրահամ Ս. Վրդ. Ֆրրաթեան, Տ. Հայկ Արամ Զեքիչ, Տէր Յակոբ Աւագ Սարկաւագ Մինասեան, Տէր Վարդան Սարկաւագ Քէշիշեան, Կարկ. Ժան Աճէմօղլու, դպիրներ ձան Եոնդան և Զեթին Էօղմէն և Զաւէն Ակայի ղեկավարովմեամբ դպրաց դասի անդամները սպասարկեցին սուրբ Պատարագին: Պատարագի աւարտին հաւատացեալները եկեղեցոյ սրահին մէջ հիւրասիրովմեան հրաւիրուեցան:

ՆՈՐ ԱՆՈՒԱՆՈՒՄՆԵՐ ԹԵՄԷՆ ՆԵՐՍ 13 ՄԱՐՏԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ

Իսթանպուլի և Թուրքիոյ Հայ Կաթողիկէ Վիճակատր Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեան, 13 Մարտի կրօնական ժողովի ընթացքին թեմին համար նոր անուանումներ կատարեց: Արհի. Առաջնորդին նախագահութեամբ կատարուած այս ժողովին կը մասնակցէին՝ Գերյարգելի Հայրեր՝ Վարդան Ս. Վրդ. Գազանձեան, Աբրահամ Ս. Վրդ. Ֆրրաթեան, Միքայէլ Ս. Վրդ. Ուլար, Տ. Յակոբ Աւագ Սրկ. Մինասեան, Կիսասարկաւագներ՝ Ժան Աճէմօղլու և Լևոն Եոնքէս, քարտուղարներ՝ Տիկին Նարօտ Մինասեան և Տիկին Մարի

Տէմիր: Գերապայծառ Տէրը Հայ Կաթողիկէ Առաջնորդարանի նոր Դիւանապետ կարգեց՝ Գերյ. Հ. Աբրահամ Ս. Վրդ. Ֆրրաթեանը: Թեմին համար իր Ընդհանուր Փոխանորդը նշանակեց Գերյ. Հայր Վարդան Ս. Վրդ. Գազանձեանը: Իսկ Իսթանպուլի Անատոլիան շրջանի մասնատր Փոխանորդը նշանակեց՝ Հ. Միքայէլ Ս. Վրդ. Ուլարը: Նոյն ժողովի աւարտին անոնց յանձնեց նաև անուանումի նամակները:

Նշենք որ յաջորդ օրը 18 Մարտ 2023 թուականին Գերյ. Հ. Վարդան Ս. Վրդ. Գազանձեան, Սուրբ Աթոռին կողմէն, Վատիկանի Արևելեան եկեղեցիներու վերատեսչովմեան համար ծիսական յատուկ յանձնախումբի խորհրդատու անդամ անուանուեցաւ:

ԾԱՂԿԱՋԱՐԴԻ ՏՕՆԸ ՈՍԿԵԲԵՐԱՆԻ ՄԷՋ

Ծաղկազարդի Տօնին առիթով Կիրակի, 2 Ապրիլին ժամը 11:00-ին Սուրբ Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցոյ մէջ Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զեքիեանի հանդիսապետովմեամբ, Հ. Վարդան Ս. Վրդ. Գազանձեանի կողմէ Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ: Պատարագին մասնակցեցան՝ Տ. Հայկ Արամ Զեքիչ, Տէր Վարդան Սարկաւագ Քէշիշեան, Ժան Կիսասարկաւագ Աճէմօղլու Լևոն Կիսասարկաւագ Եոնքէս և դպիր ձան Եոնդան: Երգեցողութիւնը կատարեց Ոսկեբերան դպրաց դասը ղեկավարովմեամբ՝ Զաւէն Ակայի: Ս. Պատարագին և Ծաղկազարդի թափօրին մասնակցեցան Առաջին Հանդիսատր Հաղորդովմեան պատրաստուող պատանիներն ալ իրենց քրիստոնէականի ուսուցիչին՝ Էմիլ Սամանի հետ: Անոնք յատուկ մոմերով և ձիթեղի ճիւղերով Գերապայծառ Տիրոջ հետ թափօր կազմեցին և կղերական դասին ընկերացան մինչև աւանդատուն: Կէսօրէ ետք, ժամը 16:00-ին, տեղի ունեցաւ Դռնբացքի արարողովմինը:

ԱՌԱՋԻՆ Ս. ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի, 16 Ապրիլին Զատիկոան Նոր Կիրակիին, ժամը 10:30-ին Սաքրադաճը, Սուրբ Աստուածածին Աթոռանիստ եկեղեցու մէջ, Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեանի նախագահութեամբ, Գերյ. Հ. Աբրահամ Ծ. Վրդ. Ֆրրաթեանի կողմէն Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ: Սուրբ Պատարագին մասնակցեցաւ Գերյ. Հ. Վարդան Ծ. Վրդ. Գազանճեան և Տէր Յակոբ Աագ սարկաագ Մինասեան: Ներկայ էին Հայ Կաթողիկէ Առաջնորդարանի նորընտիր հոգաբարձութեան ատենապետը՝ Պրն Ենալ Գրիգոր Սուճի և պատուարժան անդամները: Պատարագի ընթացքին Գերապայծառ Տէրը 15 մանուկներու Առաջին Հանդիսատար Սուրբ Հաղորդութիւնը տուաւ: Եկեղեցին լեցուցած էին պատանիներու ծնողները, ընտանիքներն ու բարեկամները: Սուրբ Պատարագի աւարտին Արհի. Գերապայծառ Տէրը յիշատակի նուէրներ բաժնեց Սուրբ Խորհուրդը ընդունողներուն ապա Առաջնորդարանի Աղաճանեան սրահին մէջ հիպասիրութիւն մը տեղի ունեցաւ:

Յիշենք որ մէկ օր առաջ՝ Շաբաթ 15 Ապրիլին պատանիները կատարած էին Առաջին Խոստովանանքի խորհուրդը նոյն եկեղեցու մէջ:

Անոնց կազմատրոմին պատասխանատու Գերյ. Հայր Վարդանին օգնեցին կիսասարկաագներ՝ էմիլ Սաման և Լևոն Եոնքէս:

Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ Ն.Ա.Տ. ՍԱՀԱԿ Բ. ՍՐԲԱՋԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԳ ՀԱՅՐԻՆ

Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեան, Հինգշաբթի, 20 Ապրիլ 2023 ժամը 16.00-ին, այցելեց Ն.Ա.Տ. Սահակ Բ. Պատրիարք Հայրը, ընկերակցութեամբ՝ Գերապ. Տ. Աբրահամ Ծ. Վրդ. Ֆրրաթեանի: Այցելութեան ընթացքին Գերապայծառ Տէրը Սուրբ Յարութեան տօնին առիթով յանուն Հայ Կաթողիկէ համայնքին

շնորհատրեց Նորին Ամենապատուութիւնը:

Նշենք որ Երեքշաբթի, 11 Ապրիլին, Ընդհանուր Փոխանորդ Հ. Վարդան Ծ. Վրդ. Գազանճեան պաշտօնապէս այցելեց Հայոց Պատրիարքարանը, ներկայացնելով Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեանը, և համայնքին անունով պաշտօնապէս շնորհատրեց Ս. Յարութեան տօնը:

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեանի նախագահութեամբ, նորընտրեալ հոգաբարձութիւններու ատենապետներու և անդամներու յատուկ ժողով մը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, 12 Յունիսին ժամը 18:00-ին Սուրբ Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցու մէջ: Մասնակցող բոլոր հոգաբարձութիւնները խօսք առնելով ներկաներուն ներկայացուցին գալիք օրերու իրենց գործունէութիւնները և ծրագիրները: Եղբայրական միջնորդութիւն մէջ գումարուած այս ժողովը շարունակութիւնն է Արհի. Առաջնորդ Տիրոջ նախաձեռնութիւններուն, որ մաս պիտի կազմէ այլա թեմիս ընթացիկ վարչութեան, որպէսզի, մանաւանդ Վաքըֆներու միջև, որոնք թեմիս վարչական կարևոր մէկ օղակն են, ներդաշնութիւնը և համագործակցութիւնը ևս աւելի զարգանայ:

ԹԱՐԱՊԵԱՅԻ ՍՈՒՐԲ ԱՆՏՈՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

Կիրակի 18 Յունիս 2023 առաւօտեան ժամը 11:00-ին Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեան Սուրբ Պատարագ մատուցանեց Թարապիայի Սուրբ Անտոն Հայ Կաթողիկէ եկեղեցու մէջ, ներկայութեամբ բազմաթիւ հաւատա-ցեալներու: Առընթերակայ քահանաներն էին Հ. Վարդան Ծ. Վրդ. Գազանճեան և Հ. Աբրահամ Ծ. Վրդ. Ֆրրաթեան: Մասնակցեցաւ նաև Արժ. Տ. Հայկ Սրամ քհն. Զէքիճ: Սուրբ Սեղանին ծառայեցին Տ. Յակոբ Աագ Սարկաագ Մինասեան, Կիսասարկաագ Ժան Աճեմօղլու և ձան Եօնթան: Երգեցողութիւնը կատարեց Ոսկեբերան Դպրաց դասը ղեկավարութեամբ Զաւէն Ակայի:

Ներկայ էին Աբելօղլու հոգաբարձուլթեան ատենապետը Ալէքս Գալփաքճեան և զանազան հոգաբարձուլթիւններէն ներկայացուցիչներ և հաստացեալներ:

Գերապայծառ Տէրը իր քարոզին մէջ յիշեց անցեալի հայ կաթողիկէ համայնքին երբեմնի փառքը և անցեալ սերունդներուն համար հաստացեալի տիպարը գծելով, այսօրոտան համար որպէս օրինակ ներկայացուց և հրաւիրեց այսօրոտան սերունդները նոյնքան համայնքը սիրող հաստացեալներ ըլլալու:

Սուրբ Պատարագի վերջին աղօլթքէն առաջ, հայր Վարդան Ծ. Վրդ. խօսք առնելով շնորհատրեց հայրերու տօնը և մանաանդ Գերապայծառ Տէրը, որ ինչպէս գլովին է նաև հայրն է մեր համայնքին, ըսաւ ան, ապա Գերապայծառ Տիրոջ նովիրեց ձեռաց խաչ մը կարմիր լալով, որպէսզի անով օրհնէ ժողովուրդը իր հայրական օրհնովթիմներով:

Սուրբ Պատարագին աւարտին հոգեհանգիստ կատարուեցաւ Սուրբ Անտոն Փատովացիի անուան նովիրուած այս եկեղեցին շինողներուն հոգիներուն համար մանաանդ Թընկրեան գերդաստանի համար, որոնց ածիմները կը հանգչին նոյն եկեղեցոյ մէջ:

Այս Սուրբ Պատարագը նշեց ամառնային շրջանին բացումը, որով Թաքսիմի Ոսկեբերան եկեղեցոյ մէջ կիրականօրեայ Սուրբ Պատարագները կը դադրին և Պիլիքտերեյի մէջ կը մատուցուին մինչև Սուրբ Խաչի տօնը: Ոսկեբերան կը մնայ միշտ բաց հաստացեալներուն առջև նոյնիսկ Շաբալթ և Կիրակի օրերը մինչև կէսօր: Շաբալթուան այլ օրերուն ալ առաւօտեան ժամը 8:30-էն մինչև 16:00:

ԳԱՐԱԳԻՂԻ ՍՈՒՐԲ ՓՐԿԻԶ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Հայ Կաթողիկէ համայնքի Վիճակատր Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեանի նախագահովթեամբ, Շաբալթ, 17 Յունիսին ժամը 17:30-ին Գարագիղի Սուրբ Փրկիչ հայ կաթողիկէ եկեղեցոյ դահլիճին մէջ, Պոլսոյ մէջ գտնուող Ղպտի Ուղղափառ եկեղեցոյ միովթեան ատենապետը Սարկաագ Միքայել Պովթրոս և Սուրբ Փրկիչ եկեղեցոյ հոգաբարձուլթեան ատենապետը Դանիէլ Ալթուսի համաձայնագիր մը ստորագրեցին որպէսզի Ղպտի եկեղեցոյ անդամները և կրօնատրները Շաբալթ և Կիրակի օրերը եկեղեցին օգտագործեն:

Ստորագրովթենէն ետք, Արհի. Տ. Լևոն. Արք. Զէքիեան, Հ. Վարդան Ծ. Վրդ. Գազանճեան, Սարկաագ Միքայել Պովթրոս և Գարագիղի Սուրբ Փրկիչ եկեղեցոյ հոգաբարձուլթեան անդամները և ընտանիքները հրաւիրուեցան յատուկ հիւրասիրովթեան մը:

Ղպտի Ուղղափառ եկեղեցոյ անդամներուն հետ ստորագրուած այս համաձայնագիրը միշեկեղեցական յարաբերովթիւններուն, քաղաքի քրիստոնէական վկայովթեան և Իսլթանպուլի մշակովթային կեանքին կ'օժանդակեն:

ՃԷՆԱՆ ՎԱԳԸՖԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓՐՈՖ. ՏՈՔԹ. ԳԵՆԱՆ ԿԻՐՍՍՈՅԻ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ

Երկուշաբթի, 3 Յուլիսին Իսլթանպուլ և Թուրքիոյ Հայ Կաթողիկէ համայնքի Վիճակատր Արհի. Տ. Լևոն Արք. Զէքիեան, ձենան Վագրֆի հոգաբարձուլթեան Ատենապետ Փրոֆ. Տոքթ. Գենան Կիւրսոյին այցելեց: Իրեն ընկերացան՝ Գերյ. Հ. Վարդան Ծ. Վրդ. Գազանճեան և Գերյ. Հ. Աբրահամ Ծ. Վրդ. Ֆրալթեանը:

**MÜTEVELLİ HEYETİ
TEMSİLCİLERİMİZ
VE RUHANİ REİSİMİZ
BAKAN SAYIN MEHMET NURİ ERSOY İLE**

**MÜTEVELLİ HEYETİ TEMSİLCİLERİMİZ
VE RUHANİ REİSİMİZ
BAKAN SAYIN FAHRETTİN KOCA İLE**